

Κύριτσα

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΑΘΗΝΑ: ΜΑΐΟΣ 1980
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' — ΤΕΥΧΟΣ 5

Συντακτική Έπιτροπή: ΓΙΑΝΝΗΣ ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ — ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΓΚΟΥΤΟΣ δικηγόροι
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΙΑΚΚΑΣ γεν. ἀρχίατρος ἐ.ἄ. — ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ συν)ρχης ἐ.ἄ.
ΛΑΜΠΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ ἐκπαιδευτικός.

Άνταποκριτής στὴν Κόνιτσα καὶ τὰ Γιάννινα: ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ, Κόνιτσα
Γραφεῖα: 'Αχαρνῶν 208 — Αθῆνα Τ.Τ. 821 — Τηλ. 8649.476.

Οἱ σκοπὸὶ τῆς Ὁμοσπονδίας μας

Ἡ ἴδρυση τῆς Ὁμοσπονδίας τῶν Ἀδελφοτήτων τῆς Ἐπαρχίας μας, φαίνεται ὅτι ἀποτελεῖ γενικὸν αἴτημα, ὅχι μόνο τῶν ξενητεμένων συνεπαρχιωτῶν μας, ἀλλὰ κι αὐτῶν ποὺ μένουν μόνιμα στὴν Ἐπαρχία μας.

Κι είναι ἀλήθεια, ὅτι πολλὰ περιμένουν ὅλοι ἀπὸ τὴν Ὁμοσπονδία αὐτή.

Βασικά, ἡ ὑπαρξη μιᾶς τέτοιας Ὁμοσπονδίας, είναι ἐνα ΚΟΥΡΑΓΙΟ γιὰ τὴν Ἐπαρχία μας. Καὶ δείχνει, ὅν ὅχι τίποτ' ἄλλο, τουλάχιστο, ὅτι οἱ Κονιτσιῶτες ποὺ θρίσκονται μακρυὰ ἀπ' τὰ γενέθλια γῆ, δὲν ξέκοψαν ἀπ' αὐτή. Ζεῦνε μὲ τὴ σκέψη της, νοιάζονται γιὰ τὸ μέλλον της, ἀγωνιοῦν γιὰ τὴν ἐπιβίωσή της. Κι είναι πρόθυμοι νὰ τὴ βοηθήσουν.

Βέβαια αὐτὸ δὲν είναι παρὰ μόνο ἡ ἀτμόσφαιρα - τὸ κλίμα, κάτω ἀπ' τὸ ὄποιο συγκροτεῖται ἡ Ὁμοσπονδία. Στὸ Καταστατικὸ ὅμως τῆς Ὁμοσπονδίας, θὰ πρέπει νὰ «περιγραφοῦν» οἱ σκοποὶ της καὶ τὰ μέσα μὲ τὰ ὄποια θὰ τὰ πραγματοποιήσῃ, ὅν ὅχι ἔξαντλητικά, τουλάχιστο ἐνδεικτικά.

Ἐτσι ἡ Ἐπιτροπή, ποὺ ὄριστηκε γιὰ τὴ σύνταξη τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ὁμοσπονδίας μας, προσπαθώντας νὰ ἐκφράσει αὐτὸ τὸ γενικὸ αἴτημα, ὅλων τῶν Κονιτσιωτῶν, καὶ τὶς ἀξιώσεις ποὺ ἔχουν ἀπὸ τὴν Ὁμοσπονδία ποὺ θὰ ίδρυθεῖ, ὕ-

στερα ἀπὸ πρόταση τοῦ κ. Μιχάλη Μαρτσέκη, κατάληξε στὴν παρακάτω διατύπωση τῶν σκοπῶν τῆς Ὁμοσπονδίας, καθὼς καὶ τῶν μέσων μὲ τὰ ὄποια θὰ μπορέσουν νὰ πραγματοποιηθοῦν αὐτοί.

«Σκοπὸς τῆς Ὁμοσπονδίας είναι νὰ

Γέφυρα 'Αώου, στὴν Κόνιτσα.

Καλοκαιρινά

Άρχετα μᾶς ταλαιπώργησε ό φετινής χειμώνας. Κρύα, βροχές, συνάχια, γρίππες, χιόνια και ἀποκλεισμοί, πρικυμίες, πλημμύρες, ναυάγια και S.O.S. ἀπό στεριές κι' ἀπό θάλασσες. Εἴπαμε ἀμέν πότε νὰ φύγει..

— Γιατὶ δὲν ήσαν μόνο βαρύς και ἀσήκωτος, ἀλλὰ ἀπλωσε και τὴν ἀρίδα του τόσο, που μᾶς ἔφαγε και τὸ Πάσχα. Εξηγήσαμε γιὰ τὰ χωριά μας νὰ χαροῦμε Πασχαλιά μὲ "Ανοιξη και λουλουδια και μᾶς ἔκανε τὸ Πάσχα Χριστούγεννα. Μᾶς

δημιουργήσει δεσμοὺς ἀλληλεγγύης και ἀγάπης τῶν μελῶν της και μεταξὺ αὐτῶν και τῶν Κοινότητων τῆς Ἐπαρχίας Κόνιτσας, ιαθώς και σύσφιξη τῶν σχέσεων τῶν καταγομένων ἀπὸ τὴν ἐπαρχία τῆς Κόνιτσας και που εἶναι διεσπαρμένοι σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα και τὸ ἔξωτερικό: Νὰ ἀναπτύξει τὴν ἐπικοινωνία και ἐπαφὴ μεταξὺ τῶν μελῶν της, τῶν μελῶν της μὲ τὶς Κοινότητες τῆς Ἐπαρχίας Κόνιτσας και νὰ προάγει τὴν ἀγάπη και τὸ ἐνδιαφέρον τῶν μελῶν πρὸς αὐτήν. Νὰ δημιουργήσει ἐπικοινωνία μὲ τὶς παροικίες τῶν καταγομένων ἀπὸ τὴν Ἐπαρχία Κόνιτσας και νὰ ἀναπτύξει συνεργασία μ' αὐτοὺς γιὰ τὴν καλύτερη ἐπιτυχία τοῦ ἐπιδιωκόμενου σκοποῦ. Νὰ καταβάλλει κάθε δυνατὴ προσπάθεια και μέριμνα γιὰ τὴν πνευματικὴ και ψυχικὴ πρόσοδο τῶν κατοίκων τῆς Ἐπαρχίας Κόνιτσας Ιωαννίνων. Νὰ μεριμνᾷ γιὰ τὴν μόρφωση και ἀνάπτυξη τῆς νεολαίας. Νὰ μεριμνᾷ γιὰ τὴν ἀξιοποίηση τῶν πλουτοπραγγικῶν πηγῶν τῆς Ἐπαρχίας μὲ τὴ παροχὴ πρὸς αὐτὴ κάθε διαθειας. Νὰ διασώσει τὰ ἡθη και ἔθιμα τῆς Ἐπαρχίας και γενικὰ νὰ διατηρήσει τὰ πολιτιστικά της στοιχεῖα, ὡστε νὰ ἀποτελοῦν τὸν συνδετικὸ κρίνο ὅλων τῶν Κονιτσιωτῶν ὅπου κι ἀν βρίσκονται.

Τὴν ἐκπλήρωση τοῦ σκοποῦ της ή 'Θμοσπονδία ἐπιδιώκει:

1) Μὲ τὴν προαγωγὴ τῆς ἀγάπης και τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν μελῶν της πρὸς

ἔκλεισε μέσα γ' ἀγκαλιάζουμε τὸ τέλος μὲ τ' ἀναμμένα κούτσουρα.

— "Ἄς εἶναι. "Εφυγε τώρα κι ἀς πάνει στὸ καλό. Κι ἐνῷ τὸ Καλοκαίρι: ἔρχεται καλπάζοντας και ταλαιπωρημένοι ἀπὸ τὰ τερτίπια τοῦ Χειμῶνα, εἴμασταν ἔτουμοι γιὰ μιὰ στιγμὴ γ' ἀνοίξουμε τὴν ἀγκαλιά μας νὰ τὸ καλαδεχτοῦμε, ιαθώς περιμένουμε ἀπ' αὐτὸ φῶς, ἥλιο, δέρα και θάλασσα, ἄξαφνα σπαματοῦμε τρομαγμένοι. Πῶς νὰ περάσει τὸ φῶς και ὁ ἥλιος ἀπὸ τὰ συμεντένια μεγαθήρια που μᾶς τυλίγουν! "Έδω

τὴν Ἐπαρχία Κόνιτσας και τὶς ἐπὶ μέρους Κοινότητες και τὴν κατάδειξη σ' αὐτὰ τῶν πλεονεκτημάτων τῆς ίδρυσεως 'Αδελφοτήτων ἀπὸ τοὺς καταγόμενους ἀπὸ κάθε Κοινότητα τῆς περιοχῆς και τῆς συμμετοχῆς τους σ' αὐτές.

2) Μὲ τὴν παρακολούθηση τῶν προβλημάτων τῶν διαφόρων ἀδελφοτήτων και τῶν Κοινότητων τῆς Ἐπαρχίας Κόνιτσας, και τὴν ἐπιδίωξη κατὰ τὸ δυνατό, ἐπιλύσεως τους μὲ κάθε πρόσφορο μέσο, και τὴν παρακολούθηση τῆς οἰκονομικῆς κοινωνικῆς και πολιτιστικῆς καταστάσεως τῆς Ἐπαρχίας.

3) Μὲ τὴν θρησκευτικής, θεατρικῶν παραστάσεων, ἐκδρομῶν, διαλέξεων, όμιλιῶν κτλ.

4) Μὲ τὴν ἔκδοση ἐντύπων τοπικοῦ περιεχομένου και ἐνδιαφέροντος και τὴ συλλογὴ και καταγραφὴ σ' αὐτὰ τῶν ἡθῶν και ἐθίμων τῶν κατοίκων τῆς Ἐπαρχίας, γιὰ τὴ διατήρηση και διάδοσή τους, ὡστε τὸ πατριδολατρικὸ και ἡθογραφικὸ ύλικὸ νὰ διατηρήσει τὴν τοπικὴ και ἐθνικὴ ιδιαιτερότητά του.

5) Μὲ τὴν ίδρυση και θρησκευτικής εἰδικῶν τμημάτων πολιτιστικοῦ, πατριδολατρικοῦ, κοινωνικοῦ και οἰκονομικοῦ σκοποῦ, τὰ ὅποια θὰ μελετοῦν τὰ ἐπὶ μέρους προβλήματα και μὲ τὶς μελέτες τους, που θὰ ύποβάλλονται στους διάφορους κρατικοὺς φορεῖς, θὰ ἐπιδιώκεται ή ἐπίλυσή τους».

Πολιτιστικο-οικονομική άνάπτυξη της Έπαρχιας

Α'

Η πληθυσμιακή συρρίκνωση χειροτέρεψε παραπάνω όπότι μπορούσε νὰ περιμένει κανένας μετά τὸ 1967, ποὺ γράφτηκε ἡ διάλεξη μου (τεύχη 1-4 τῆς ΚΟΝΙΤΣΑΣ).

Καὶ χειροτέρεψε γιὰ ὅλη τὴν Ἑλλάδα, καὶ πιὸ πολὺ γιὰ τὶς λεγόμενες προβληματικὲς περιοχές, ὀνάμεσα στὶς δύοις πε-

μέραις καταμεστήμερο κι' ἀγάδισουμε τὸ ἥλεκτρικὸ γιὰ γὰ κινηθοῦμε μέσα στὸ διαμέρισμα. "Οσο γιὰ ἀέρα, καλλίπερα νὰ μὴν ἀγούξεις οὔτε παράθυρο, γιωστὶ σκόνη καὶ καρβουνίλα καὶ καυσαέρια θὰ γεμίσουν τὰ ιωθικά σου. Μᾶς ἔμεινε γιὰ παρηγοριὰ ἡ θάλασσα. Νὰ διουτήξουμε σ' αὐτήν, γὰ δραστηριοῦμε, γὰ ξανασάγουμε. "Ελα ὄμως ποὺ αὐτὲς τὶς μέρες ἔρχονται ἀπαγωτὲς οἱ ἀγοκουνιώσεις τοῦ Ὑπουργείου Κοινων. Ὑπηρεσιῶν. Ἀπαγορεύεται τὸ κοιλύμπι ἐδῶ, ἀπαγορεύεται ἐκεῖ. Φράχτηραν οἱ ἀκτὲς τῆς Ἀττικῆς μὲ «ἀπαγορεύεται». Ὑπόνομοι, διούρικοι καὶ κολοσσατηρίδια.

Καὶ τότε ἀντὶς γιὰ καλοκαιρινὴ χαρὰ μᾶς πιάνει ἀπελπισία. Οὔτε φῶς λοιπόν, οὔτε ἀέρας, μὰ οὔτε καὶ θάλασσα. Μᾶς μένει μονάχα ἡ πνιγηρὴ ζέστη χωρὶς ἐλπίδα ὀνθρώπινης ὀνάσας.

"Ελα λουπὸν κι' ἔσυ, συμπατριώτη μας, ποὺ θεωρεῖς τὸν ἑαυτό σου ἀδικημένο καὶ δυστυχισμένο γιατὶ δὲν μπόρεσες γὰ ξεκολλήσεις ἀπὸ τὸ χωριό. "Ελα γὰ ἀπολαύσεις, κι' ἔσυ τὰ ἀγαθὰ τῆς μεγάλης πολυτείας!...

"Ομως ἔμας, δὴν τὸ μπορέσουμε, δὲ θὰ μᾶς δρεῖς ἐδῶ. Σὰν κυνηγημένοι θ' ἀνηφοίσουμε γιὰ ν' ἀναπνεύσουμε τὸν ἀρωματισμένον ἀέρα τοῦ πεύκου καὶ τοῦ ἔλατου. Γιὰ ν' ἀφήσουμε τὸ κοριάτι μας στὸ γλυκὸ χάδι: τοῦ παρθένου καὶ πάναγνου νεροῦ τῶν Καβασίλων. Γιὰ γὰ γλυκάνουμε τὴν ὄρασή μας μὲ τοῦ οὐρανοῦ τὸ γαλάζιο καὶ τῶν λουλουδιῶν τὸ πολύχρωμο.

Καὶ γὰ διγάλουμε τότε πραγὴ ὀνακούφυσης: Χωριό Καλοκαΐρι παράδεισος!

Λ. Β.

ριλαβαίνεται ἀναμφισθήτητα καὶ ἡ 'Επαρχία μας.

Τὸ φαινόμενο αὐτὸ δάζει σὲ κίνδυνο ὀλόκληρη τὴν Ἑλλάδα, σὰ κοινωνία ποὺ ζεῖ πάνω σ' ἓνα γεωγραφικὸ χῶρο, γιατὶ ἀνάτρεψε κυριολεχτικὰ τὴ δημογραφικὴ πυραμίδα τῆς.

Αὐτὴ τὴ στιγμὴ, ἔχουμε μπροστά μας ἔνα δέντρο ποὺ οἱ ρίζες του, καθημερινὰ κουτσουρεύονται καὶ σιγά-σιγά κινδυνεύει ἡ νὰ πάθει τροφοπενία, καὶ νὰ ξεραθῇ, ἡ σ' ἓνα δυνατὸ βοριά, νὰ ξερριζωθῇ καὶ νὰ πέσει κάτω, ποὺ καταλήγει πάλι στὸ ἴδιο ἀποτέλεσμα. Τὴν ἔξαφάνισή του.

Ἡ ἀναστροφὴ τῆς δημογραφικῆς πυραμίδας, παρουσιάζει, καθὼς εἶναι γνωστὸ τὸ ἀφύσικο φαινόμενο, νὰ ἔχει συγκεντρωθῆ στὸ λεκανοπέδιο τῆς Ἀττικῆς τὸ 36% τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ. Δηλαδή, 3.600.000 (τρία ἑκατομμύρια ἑξακόσιες χιλιάδες, κάτοικοι, σὲ σύνολο 10.000.000 περίπου.

Καὶ κάτι χειρότερο ἀκόμα. Μὲ δεδομένο ὅτι στὸ διάστημα ἀπὸ 1965-1975, μιᾶς δεκαετίας δηλαδή, προστέθηκαν στοὺς κατοίκους τοῦ λεκανοπέδιου 800.000 περίπου νέοι κάτοικοι, θὰ πρέπει νὰ ὑπολογίσουμε, πώς τὸ 1995, οἱ κάτοικοί του θὰ φτάσουν στὰ 7.500.000, ποὺ σημαίνει ὅτι ἔτσι τὸ μπούκωμα τῆς Ἀθήνας θάχει φτάσει τότε τὸ 70% τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ.

Εἶναι φανερὸ δτὶ βρισκόμαστε μπροστά σὲ μιὰ τερατογέννηση, ποὺ σὲ κανένα ἄλλο μέρος τοῦ κόσμου δὲν ὑπάρχει. Γιὰ παράδειγμα: Ἡ Σόφια συγκεντρώνει τὸ 2% τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Βουλγαρίας. Ἡ "Αγκυρα τὸ 5% τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Τουρκίας. Τὸ Βελιγράδι τὸ 7% τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Γιουγκοσλαβίας. Ἡ Ρώμη τὸ 10% τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ιταλίας. Τὸ Παρίσι τὸ 19% τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Γαλλίας κλπ. κλπ.

Ἡ παραπάνω κρίση, ὃν τὴ δοῦμε ἀπτὴν ὀντίθετη μεριά, δηλαδὴ ἀπτὴ μεριά τοῦ ἀδειάσματος τῶν πληθυσμῶν σ' ἀριθμούς, καὶ μάλιστα στὸ Νομὸ Ιωαννίνων, θάχουμε τὸν παρακάτω πίνακα:

α) Έξέλιξη του πληθυσμού των έπαρχιών (σά σύνολο) (Α) και των πόλεων χωριστά (Β).

	1920	1928	1940	1951	1961	1971
A' Έπαρχια Κόνιτσας	15263	15552	18816	14256	14405	10037
» Πωγωνίου	14778	14078	—	9453	8510	5886
» Μετσοβίου	4082	4686	—	5727	6255	5612
Ζαγόρι (44 χωρία)	13632	13410	15755	10583	9607	6605
Έπαρχια Δωδώνης (χωρὶς Ζαγοροχώρια καὶ χωρὶς τὰ Γιάννινα)	56628	64268	—	51755	81552	66418
B' Γιάννινα	20765	20485	—	32315	34997	40130
Κόνιτσα	2479	1959	2313	3716	3485	3150
Μέτσοβο	—	2156	—	2798	2976	2823

6) Απὸ τὰ παραπάνω διγίνει πώς τὸ ἄδειασμα τὸ ἔτος 1971 σὲ ποσοστὰ παρουσιάζει κατὰ προσέγγιση τὴν παρακάτω εἰκόνα.

	Σὲ σχέση μὲ 1940 — 47%	Σὲ σχέση μὲ 1951 — 36%
1. Έπαρχια Κόνιτσας	— 59%	— 36%
2. Έπαρχια Κόνιτσας χωρὶς τὴν Κόνιτσα	—	— 37%
3. Ζαγόρι	—	— 37%
4. Πωγώνι	—	— 37%
5. Μέτσοβο	—	— 2%
6. Έπαρχια Δωδώνης χωρὶς Γιάννινα - Ζογόρια	—	— 19%

Π α ρ α τ η ρ ή σ ε ι σ :

α) Απὸ τὰ Γιάννινα, δὲ φαίνεται νάφυγε σὲ σοβαροὺς ἀριθμούς, ντόπιος πληθυσμός.

Αντίθετα, τὰ Γιάννινα ἀπορρόφησαν ἔνα σημαντικὸ ἀριθμό, ἀπ' τοὺς ικατοίκους τῶν ἄλλων περιοχῶν, ποὺ ἄδειασαν. "Ετσι ὁ ὑδροκεφαλισμὸς στὸ Νομὸ Ιωαννίνων πῆρε τὴν παρακάτω ἐξέλιξη:

1920 — 12 %
1928 — 11 %
1951 — 21 %
1961 — 22,5%
1971 — 30 %

Απὸ τὴν Κόνιτσα, ἔφυγε ἔνας μεγάλος ἀριθμὸς ντόπιων καὶ συμπληρώθηκε μὲ τὴ μετακίνηση ικατοίκων κατὰ κύριο λόγο ἀπὸ τὴν έπαρχια.

Τὸ Μέτσοβο, δὲν ἔχασε ντόπιο πληθυσμό, ἀντίθετα μάλιστα πύκνωσε σὰν οἰκισμός.

6) Κι ἔνα ἄλλο νούμερο. Στὸ Ζαγόρι, τὸ Πωγώνι καὶ τὴ Κόνιτσα, τὸ 1970 ἡ γῆ

ποὺ σχολάζει ἥταν περίπου 130.000 στρέμματα, ποὺ σημαίνει τὸ 50% τῆς γεωργικῆς γῆς. Φυσικὰ ἀπὸ τὸ 1971 μέχρι σήμερα, τὰ πράγματα χειροτέρεψαν, κατὰ πολὺ. Τὸ φευγιὸ κι ἡ ἐγκατάλειψη συνεχίστηκαν μὲ ρυθμὸ ταχύτερο. Τὰ περισσότερα χωριά, ἐμφανίζουν τώρα ὅψη στοιχειωμένων οἰκισμῶν.

B'

Εἰδικώτερα γιὰ τὴν Έπαρχια τῆς Κόνιτσας.

Η Έπαρχια, σὰν οἰκιστικὴ περιοχὴ, ἔξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχει. "Υπάρχουν δηλαδὴ τὰ χωριά, τὰ σπίτια, οἱ ἐκκλησιές, τὰ παρεκκλήσια. Άλλὰ δὲν ὑπάρχει κόσμος. Κάθε μέρα ποὺ περνάει τὸ ἄδειασμα γίνεται ὅλο καὶ πιὸ ἔντονο. "Ας τὸ δοῦμε, μὲ τὰ παραπάνω στατιστικὰ στοιχεῖα.

Σὲ σχέση μὲ τὸ 1940 ποὺ ἡ έπαρχια εἶχε 18816 ικατοίκους, τὸ 1971 ἡ ἴδια έπαρχια κατέβηκε στοὺς 10037 ικατοίκους, ποὺ σημαίνει ὅτι ἔχασε τὸ 47% τοῦ πληθυσμοῦ της. Άλλὰ κι αὐτὸ τὸ νούμερο δὲν ἀνταποκρίνεται στὴ σημερινὴ πραγματικότητα,

Τὰ λουτρά Καβασίλων

Τὸ χωριὸ Καβάσιλα τῆς ἐπαρχίας μας φαίνεται ὅπι ἔχει ὄνομα Βυζαντινό, γιατὶ ὑπῆρξε Πρωθυπουργὸς ποῦ Αὐτοκράτορος τοῦ Βυζαντίου Ἰουστινιανοῦ μὲ τὸ ὄνομα «Καβάσιλας».

Ὑπάρχουν καὶ ἄλλα πρία χωριὰ μὲ τὸ ἴδιο ὄνομα, τὸ ἔνα στὸ νομὸ Ἡμαθίας, τὸ ἄλλο στὸ νομὸ Βοιωτίας καὶ τὸ πρίτιν σπὴν Πελοπόννησο, στὸ νομὸ Ἡλείας.

Τὰ Καβάσιλα, μικρὸ χωριὸ σήμερα, σὲ ἀπόσταση 10 χλμ. περίπου ΒΔ τῆς Κόνιτσας, εἶναι γνωστὸ σὲ ὄλους γιὰ τὰ θειούχα λουτρά του ποὺ βρίσκονται στὴν περιοχή του σπὶς ὅχθες τοῦ ποταμοῦ Σαρανταπόρου. Ἀπὸ τὰ πιὸ παλιὰ χρόνια ὁ κόσμος τὰ ὄνόμαζε «βρωμονέρια», γιατὶ ἡ ὁσμὴ τοῦ θείου ποὺ ἀνα-

δηλαδὴ τὸ 1980. Πρόχειροι ὑπολογισμοὶ (μιὰ καὶ δὲν ἔγινε ἀκόμα ἐπίσημη ἀπογραφὴ) φέρουν τὴν ἐπαρχία τῆς Κόνιτσας νὰ ἔχει πληθυσμὸ 6.500 κατοίκους, ποὺ σημαίνει ὅτι ἡ ἐπαρχία ἔχασε ἀπὸν πληθυσμὸ τοῦ 1940, τὸ 64%.

Στὸ σημεῖο αὐτό, πρέπει νὰ γίνει μιὰ διάκριση ούσιαστική. "Οταν λέμε ὁ πληθυσμὸς τῆς ἐπαρχίας Κόνιτσας, ἀπὸ 18.816, τὸ 1940, ἔφτασε σὲ 6.500 τὸ 1980, εἶναι γιατὶ θάζουμε μέσα καὶ τὴν ἴδια τὴν κωμόπολη τῆς Κόνιτσας. "Αν ὅμως θγάλουμε ἀπόξω τὴν κωμόπολη τῆς Κόνιτσας, ποὺ τὸ 1940 εἶχε 2313 κατοικους καὶ τὸ 1971 ἔφτασε στοὺς 3.150 (σήμερα δὲ φαίνεται νὰ ἔχει λιγώτερους), τότε καταλαθαίνουμε ἀμέσως - ἀμέσως πώς ἡ μείωση τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ὑπόλοιπης ἐπαρχίας εἶναι πολὺ πιὸ μεγάλη σὲ ποσοστά. Δηλαδὴ ἀπὸ 16.503 ικάτοικους τὸ 1940, ἔφτασε σὲ 3350 τὸ 1980, ποὺ σημαίνει ὅτι ἡ ἐπαρχία, χωρὶς τὴν Κόνιτσα, ἔχασε τὸ 80% τοῦ πληθυσμοῦ τῆς μέσα σὲ σαράντα χρόνια.

Αὕτὸ ίσοδυναμεῖ μὲ πλήρη δημογραφικὴ κατάρρευση.

Ἡ κατάρρευση αὐτή, δὲν παράσυρε δλα τὰ χωριὰ τῆς ἐπαρχίας μας κατὰ τὸν ἴδιο

δύθται ἀπὸ τὶς πηγὲς τῶν λουτρῶν φθάνει σὲ μεγάλη ἀπόσταση.

Τὰ θειούχα λουτρὰ Καβασίλων, ἐνῶ λειτουργοῦσαν ἐπὶ τουρκοκρατίας καὶ μέχρι τοῦ 2ου Παγκοσμίου Πολέμου καὶ πολλοὶ ἀσθενεῖς ἀπὸ τὴν ἐπαρχία μας καὶ ἄλλα μέρη τῆς Ἡπείρου ἔφθανται μὲ ζῶα ἀπὸ τὴν Κόνιτσα ὡς ἐκεῖ διὰ τὴν θεραπείαν τους, οταμάτησαν μὲ πὴν ἔναρξη τοῦ Ἑλληνοϊταλικοῦ πολέμου τοῦ 1940. Οἱ κτιριακὲς ἐγκαταστάσεις ποὺ ὑπῆρχαν κατεστράφησαν καὶ 40 χρόνια ἀπὸ τότε τὰ νερὰ τῶν Ιαματικῶν πηγῶν χύνονται ἀνεκμετάλλευτα στὸ Σαραντάπορο ποταμό.

Τὸ 1979 ἡ ΜΟΜΑ ἀνέλαβε τὴν κατασκευὴ τοῦ ἀμαξιτοῦ δρόμου Κονίτοης — Λουτρῶν Καβασίλων καὶ ἔγινε ἡ διά-

τρόπο.

Παραθέτομε ἀντίστοιχα σὲ κάθε χωριό, τὸ πληθυσμὸ ποὺ εἶχε τὸ 1940, καὶ τὸν πληθυσμὸ τοῦ 1971, Ἀγία Βαρβάρα 247-84, Ἀγία Παρασκευὴ 1310-610, Ἀετοπέτρα 289-232, Ἀηδονοχώρι 483-243, Ἀμάραντος 591-151, Ἀρματα 250-147, Ἀσημοχώρι 241-83, Βούρμπιανη 514-194, Γανναδιὸ 242-63, Γοργοπόταμος 304-128, Δίστρατο 1033-462, Δροσοπηγὴ 1146-399, Ἐλεύθερο 392-170, Ἐξοχὴ 266-97, Ἡλιόρραχη 171-164, Καβάσιλα 157-90, Καλλιθέα 226-238, Καστάνιανη 662-176, Κλειδωνιά 340-248, Λαγικάδα 189-281, Λυκόρραχη 454-188, Μάζιο 280-284, Μελισσόπετρα 281-149, Μόλιστα 288-73, Μολυβδοσκέπαστη 282-90, Μοναστήρι 158-65, Νικάνορας 179-107, Ὁξεὰ 372-61, Πάδες 279-64, Παλιοσέλι 458-153, Πηγὴ 379-225, Πλαγιὰ 648-187, Πληκάτι 384-188, Πουρνιὰ 438-107, Πύργος 491-158, Πυρσόγιανης 843-290, Φούρκα 808-93, Χιονιάδες 239-14.

Βέβαια ἡ παραπάνω κατάσταση τὸ 1980, γιὰ τὰ περισσότερα χωριὰ ἄλλαξε πρὸς τὸ χειρότερο. Καὶ μόνο γιὰ 4-5 χωριὰ τὰ πράματα κάπως θελτιώθηκαν.

(Συνεχίζεται)

νοιξις ποὺ ἐπιτρέπει νὰ φθάνουν τὰ αὐτοκίνητα μέχρι τὰ λουτρά, χωρὶς νὰ ἐπιστρώθει ἀκόμη. Τὸ Ὑπουργεῖο Τουρισμοῦ ἀνέλαβε τὴν καπασκευὴ λουτρών καὶ λοιπῶν ἐγκαταστάσεων, ὡς Ξενιδοχείων κλπ. ὥστε νὰ λειτουργήσουν τὰ λουτρὰ ἀπὸ τὴν λουτρικὴν περίοδον τοῦ 1980.

Θὰ λειτουργήσουν δῆμως; Διότι παρατηρεῖται μία καθυστέρησις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, οἱ ρυθμοί τους εἶναι ἀργοὶ καὶ ἀδικαιολόγητοι. Τοὺς λέγω ἀδικαιολόγητους, γιατὶ τὰ λουτρὰ Καβασίλων, μαζὶ μὲ τὰ ἀτμοῦχα λουτρὰ Ἀμαράντου, γιὰ τὰ ὅποια θὰ γράψουμε σὲ ἑπόμενο τεῦχος, ἀποτελοῦν μεγάλο Κεφάλαιο γιὰ τὴν Ἐπαρχία μας καὶ πρέπει νὰ ἀξιοποιηθοῦν τὸ παιχύτερον. Μὲ τὶς σημερινὲς συγκοινωνίες θὰ φθάνουν στὰ Καβάσιλα γιὰ θεραπεία ἀσθενεῖς ἀπὸ ὅλη τὴν "Ηπειρο, τὴ Δυτικὴ Μακεδονία καὶ ἄλλες περιοχὲς τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ἐπαρχία μας καὶ προπαντὸς ἡ Κόνιτσα, θὰ ἀποκτήσει κίνηση, θὰ ὠφεληθεῖ. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Δῆμος Κονίτσης καὶ οἱ κ.κ. βουλευταί μας καὶ τὸ Ὑπουργεῖο Τουρισμοῦ καὶ γενικῶς ὅλοι οἱ ἀριμόδιοι πρέπει νὰ ἐπιδείξουν τὸ ἐπιβαλλόμενον ἐνδιαφέρον καὶ νὰ φροντίσουν διὰ τὴν ἔξεύρεσιν καὶ διάθεσιν τῶν ἀπαραίτητων πιστώσεων.

Ἄλλὰ καὶ τὸ ἴδιωπικὸ κεφάλαιο μπορεῖ νὰ κινηθεῖ. Γνωρίζω προσωπικῶς ὅτι ὁ κ. Ἀνδρέας Τσόγκας ἐξ Ἡλιορράχης κτηματίας - Ἐργολάβος ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν ἕδρυσιν ἐγκαταστάσεων στὰ λουτρὰ Καβασίλων καὶ τὴν ἐκμετάλλευσίν των.

Πέραν δῆμως ἀπὸ τὴν τουριστικὴν σημασίαν ποὺ ἔχουν γιὰ τὴν ἐπαρχία μας τὰ λουτρὰ Καβασίλων, προέχει ἡ θεραπευτικὴ τους ἀξία καὶ τὴν ἀξία αὐτὴ πρέπει νὰ τὴν κάνουμε ικτῆμα τῶν ἀνθρώπων εύρυτατης περιοχῆς.

Τὰ λουτρὰ Καβασίλων θεραπεύουν τὰς χρονίας ρευματικὰς παθήσεις τοῦ σώματος τὰς ρευματοαρθρίτιδας - σπονδυλοαρθρίτιδας, ἀρθρίτιδας - ποδάγρας, αύχενικὸν σύνδρομον, σπονδυλαρθρίτιδας τοῦ αύχενος καὶ τῆς δοσφύος, τὰς μετατραυματικὰς δυστροφίας, μετατραυ-

ματικὰς ἀτροφίας καὶ ἐν γένει τὰς ἀλγεινὰς δυσκινησίας. Εἶναι πολὺ καλὴ λουτροθεραπεία καὶ πολλοὶ πάσχοντες ἀπὸ χρονίας ρευματικὰς παθήσεις ὠφελοῦνται καὶ ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τοὺς πόνους.

Δὲν ἐπιτρέπεται λοιπὸν ἡ καθυστέρησις τῆς λειτουργίας τῶν Ἰαματικῶν πηγῶν Καβασίλων καὶ οἱ πρῶτοι ποὺ πρέπει νὰ κινηθοῦν πρὸς τὴν Νομαρχίαν, πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, πρὸς πάντα ἀριμόδιον, διὰ τὴν συντόμευσιν τῶν ἔργων, εἴμαστε ἐμεῖς οἱ Κομιτιῶτες. Ἡ τοπική μας αὐτοδιοίκηση, οἱ ἀδελφότητες τῶν χωριῶν μας στὴν Ἀθήνα, Ἰωάννινα, Θεσσαλονίκη, ποὺ τὰ μέλη τους θὰ συνδυάζουν τὸ καλοκαίρι τὸν παραθερισμὸ στὰ χωριά μας μὲ τὴν λουτροθεραπείαν, καθὼς καὶ ἡ ὑπὸ ἕδρυσιν Ὁμοσπονδία τῶν ἀδελφοπότων τῆς Ἐπαρχίας μας πρέπει νὰ ἐγγράψουν τὰ λουτρὰ Καβασίλων ὡς τὸ ὑπ' ἀριθ. 1 ζήτημα πρὸς ἐπίλυσιν.

ΝΙΚΟΛ. ΓΙΑΚΚΑΣ

Ἀνώτερος Γενικὸς Ἀρχιατρος ἐ.ά.
ἀπὸ τὸ χωριὸ Πάδες Κονίτσης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

"Ἐνα ποσὸ χρημάτων καὶ ἡ ταυτότητά μου, που χάθηκαν στὸ κέντρο τῆς Ἀθήνας, ἔφτασαν πάλι στὰ χέρια μου ὕστερα ἀπὸ 3 μῆνες.

Αὐτὸ ὄφειλεται στὸν κ. Ἐμμ. Μαρκαντώνη που τὰ 6ρηκε καὶ τὰ παρέδωσε στὸ ἀστυνομικὸ τμῆμα τῆς περιοχῆς του, καθὼς καὶ στὸν ἀστυνόμο τοῦ τμήματος κ. Γεωργιλὲ που ήτεθαλε πολλοὺς κόπους νὰ μὲ 6ρεὶ στὴν καινούργια μου διεύθυνση καὶ νὰ μοῦ τὰ παραδώσει.

Στὸν ἔντιμο πολίτη κ. ΕΜΜ. ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗ ὁδὸς Π. Τσαλδάρη 71 Περιστέρι καὶ στὸν δραστήριο ἀστυνομικὸ κ. ΓΕΩΡΓΙΛΕ τοῦ ΙΖ' Ἀστυν. Τμήματος Περιστερίου, ἐκφράζω καὶ δημόσια τὶς εὐχαριστίες μου.

Ἐλένη Βλάχου
Αχαρνῶν 208
Ἀθήνα

‘Η Φούρκα κινδυνεύει από κατολισθήσεις

Δημοσιεύουμε παρακάτω τὸ κείμενο μελέτης εἰδικοῦ γεωλόγου, τοῦ κ. Γ. ΚΟΥΚΗ, σχετικὰ μὲ τὶς ἐδαφικὲς κατολισθήσεις ποὺ παρατηροῦνται στὴ Φούρκα, καὶ τὰ μέτρα ποὺ πρέπει νὰ παρθοῦν:

1. Εἰσαγωγή:

‘Η ‘Υπηρεσία Οίκισμοῦ τοῦ ‘Υπουργείου Δημοσίων “Εργων ἔζητησε μὲ ἔγγραφό της τὴ διευρεύνηση τῶν συνθηκῶν θεμελιώσεως τῆς κοινότητας Φούρκας Ν. Ιωαννίνων, στὸ χῶρο τῆς δόποιας, σύμφωνα μὲ αὐτοψία τῆς Δ)νσεως Τεχνικῶν ‘Υπηρεσιῶν Νομαρχίας Ιωαννίνων, μερικὲς οἰκίες ἔχουν ύποστεῖ ζημίες καὶ ἄλλες κινδυνεύουν ἀπὸ τὴν ἐκδήλωση κατολισθητικῶν ικινήσεων.

‘Η Δ)νση Τεχνικῆς Γεωλογίας τοῦ ΙΓΜΕ προέβη στὴ γεωτεχνικὴ ἀναγνώριση τῆς περιοχῆς τῆς Κοινότητας τὰ συμπεράσματα τῆς δόποιας ἐκτίθενται κατωτέρω.

2. Μορφολογία. Γεωλογικὲς — Γεωτεχνικὲς συνθῆκες.

Τὸ χωριὸ ἔχει περίπου 80 οἰκίες καὶ ἐκτείνεται μεταξὺ τῶν ύψομέτρων 1300 καὶ 1380 μ., σὲ πρανὲς μὲ κλίση μέτρια καὶ τοπικὰ ἀρικετὰ μεγάλη. Ο οίκοδομικὸς χῶρος διαρέεται στὸ νότιο τμῆμα αὐτοῦ ἀπὸ ἀβαθῆ ρεμματιά, ποὺ μὲ διεύθυνση Α—Δ ἀποστραγγίζει τὰ ἀφθονα νερὰ ποὺ πηγάζουν στὴν περιοχὴ ποὺ ἐκτείνεται ἀνάντη καὶ δυτικὰ τοῦ οίκισμοῦ. Ἐπίσης ὁ εύρυτερος χῶρος τῆς Κοινότητας χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸ ἔντονο ύδρογραφικὸ δίκτυο, ποὺ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς συστάσεως τῶν σχηματισμῶν ποὺ συνθέτουν τὴν περιοχὴ καὶ τῶν ύψηλῶν βροχοπτώσεων.

Γεωλογικὰ ἡ περιοχὴ καταλαμβάνεται ἀπὸ τὸν φλύσχη τῆς ζώνης Όλωνοῦ - Πίνδου ποὺ συνίσταται ἀπὸ ψαμμίτες σὲ ἐναλλαγὲς μὲ λεπτὰ στρώματα ἀργιλικῶν σχιστολίθων. Οἱ σχηματισμοὶ αὐτοὶ χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὴν ισχυρὴ τεκτονικὴν καταπόνηση γεγονός ποὺ διευκολύνει τὴν κατείσδυση τῶν νερῶν μὲ ἀποτέλεσμα τὴ δημιουργία μανδύα ἀποσαθρώσεως σημαντικοῦ πάχους.

‘Ο οἰκισμὸς ποὺ χαρακτηρίζεται ἀπὸ πυκνὴ δόμηση ἀποτελεῖται ἀπὸ οἰκίες τὸ πλεῖστον παλαιές καὶ μόνον τὸ Δημοτικὸ Σχολεῖον, ἡ ‘Εκκλησία καὶ μερικὲς οἰκίες εἶναι σχετικὰ καινούργιες κατασκευές. Ἐπαμένως ἡ δόμηση τῶν οἰκιῶν δὲν εἶναι ἡ ἐνδεδειγμένη καὶ ἡ θεμελίωση αὐτῶν εἶναι πλημμελής κατὰ κανόνα στὸ μανδύα ἀποσαθρώσεως τῶν σχηματισμῶν τοῦ φλύσχη.

Κατολισθητικὰ φαινόμενα σὲ μεγάλη ἔκταση ἔχουν ἐκδηλωθεῖ ἐκτὸς τοῦ οίκοδομικοῦ χώρου, δυτικὰ τοῦ οίκισμοῦ καὶ σὲ μικρὴ ἀπόσταση ἀπὸ αὐτόν, στὸ διαμορφούμενο ἐκεῖ βύθισμα (θέση Τσούμα). ‘Η περιοχὴ ποὺ ἔχει ἐνεργοποιηθεῖ εἶναι μῆκους (κατὰ τὴν φορὰ κινήσεως) 250 μ. καὶ εὔρους 80 μ. περίπου.

Πρόκειται περὶ ικατολισθήσεως, ποὺ ἔχει ἐκδηλωθεῖ ἀπὸ παλαιότερα, σήμερα δὲ τὸ φαινόμενο εύρισκεται σὲ ἐξέλιξη.

Στὴν κεφαλὴ τῆς κατολισθαίνουσας μάζας διακρίνεται ἡ κύρια ἐπιφάνεια θραύσεως μὲ κατακόρυφη μετακίνηση τῆς τάξεως τῶν 10 μ. ἐντὸς τῶν σχηματισμῶν τοῦ ύγιοῦς ύποθάρου. Ανάντη αὐτῆς ἔχουν δημοιωργηθεῖ μικρῆς ἐκτάσεως θραύσεις κατάντη δὲ παρατηροῦνται κλιμακωτὲς θραύσεις μὲ μικρότερη κατακόρυφη μετακίνηση καὶ εῦρος μέχρι 0,50 μ.

Γενικὰ δλη ἡ περιοχὴ ἔχει ἀναμοχλεύθει, τὰ ἀφθονα νερὰ ἀπὸ τὶς ύψηλὲς βροχοπτώσεις καὶ παρατεταμένες χιονοπτώσεις καὶ ἡ ἐλλειψη φυτοκαλύψεως ἡ ἀντιστηρίζεως στὸν πόδα διευκολύνουν τὴν ἐνεργοποίηση καὶ συμμετοχὴ στὴ κίνηση δλοένα καὶ ἄλλων μαζῶν πετρώματος μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξέλιξη τοῦ φαινομένου πρὸς τὰ κατάντη.

Πρὸς τὸ παρὸν δὲν διαγράφεται ἅμεσος κίνδυνος γιὰ τὸ ΒΑ τμῆμα τοῦ οίκισμοῦ (συνοικισμὸς Μπουζᾶ) ποὺ ἐκτείνεται κατάντη τῆς κατολισθαίνουσας μάζας. Οπωδήποτε ὅμως μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου οἱ συνθῆκες καθίστανται δλοένα καὶ πλέον δυσμενεῖς καὶ ἀναμένεται ἐὰν δὲν ληφθοῦν τὰ ικατάλληλα μέτρα προστασίας γιὰ τὴν ἀνάσχεση τοῦφαινομένου, ἡ ἐξέλιξη αὐτοῦ

‘Ο ζωντανός χωρισμός

Βιογραφικό σημείωμα του συγγραφέα

Γεννήθηκε τὸ 1902 στὸ χωριό Πυρσόγιανη τῆς Ἡπείρου. Τὴν πρώτη του ἐμφάνιση στὰ γράμματα τὴν ἔκανε στὰ 1927, στὴν Καθάλα, σὰ χρονογράφος. Μιὰ ἐπιλογὴ ἀπὸ τὰ χρονογραφήματα αὐτὰ ἐκδόθηκε σὲ βιβλίο τὸ 1961 μὲ τὸν τίτλο «ΧΑΜΟΓΕΛΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ». Κι ἔγινε δεκτὴ σὰν προσφορὰ γενικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ μὲ παντοτεινὴ ἐπικαιρότητα. Τὸ δίτομο ἔργο του «ΙΑΣΩΝ ΧΩΡΙΣ ΑΡΓΟΝΑΥΤΕΣ», ἔργο ζωῆς, χρειάστηκε 40 χρόνια περίπου νὰ βρεῖ τὴ φόρμα του, στὸ μὲ ἀπρόβλεπτες συνέπειες γιὰ τὸ τμῆμα αὐτὸ τοῦ οἰκισμοῦ.

Ἐπίσης κατολισθητικὰ φαινόμενα, ὅπωσδήποτε μικρότερης ἐκτάσεως ἔχουν σημειωθεῖ ἐκτὸς οἰκοδομικοῦ χώρου στὸ ΝΑ τμῆμα τοῦ οἰκισμοῦ μὲ τὴν κύρια ἐπιφάνεια θραύσεως πολὺ κοντὰ στὶς οἰκίες. Καὶ στὴν περίπτωση αὐτὴ πρόκειται γιὰ παλαιότερη ἐνεργοποίηση τῶν σχηματισμῶν τοῦ φλύσχη ποὺ συνεχίζεται καὶ σήμερα μὲ βραδὺ διμως ρυθμό.

Ἐντὸς τοῦ οἰκοδομικοῦ χώρου τῆς Κοινότητας δὲν παρετηρήθηκαν ἐμφανεῖς κατολισθητικὲς κινήσεις. Δὲν θὰ πρέπει διμως νὰ ἀποκλεισθοῦν ἐρπυστικὲς κινήσεις τοῦ μανδύα ἀποσαθρώσεως τοῦ φλύσχη, ἐάν μάλιστα ληφθοῦν ὑπόψη τὸ πάχος αὐτοῦ, ἢ κλίση τοῦ πρανοῦς καὶ τὰ μερὰ ποὺ διατρέχουν τὸν οἰκοδομικὸ χῶρο ἢ καὶ ἀναβλύζουν σ' αὐτόν. Σὲ μερικὲς μάλιστα περιπτώσεις παρατηρήθηκε νὰ ἀναβλύζει νερὸ ικάτω ἀπὸ τὴ θεμελίωση οἰκιῶν.

Στὶς δινωτέρω κινήσεις τὴν πλημμελῆ θεμελίωση καὶ ικακὴ κατασκευὴ ὀφείλονται οἱ ζημιές ποὺ ἔχουν ύποστεῖ οἱ περισσότερες οἰκίες καὶ συνίστανται σὲ ρωγμὲς εὔρους κατὰ ικανόνα μέχρι 1 ἑκ. στὴν ἀνωδομή τους. Ἀκόμη καὶ στὸ νέο κτίριο τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου καὶ τὴ νεόκτιστη ἐκκλησία παρατηρήθηκαν ρωγμές, μικροῦ εὔρους, ἢ προοδευτικὴ διεύρυνση τῶν ὅποιων θὰ πρέπει νὰ ἀναμένεται.

(Συνεχίζεται)

Θάρος του. "Αρχισε ἀπὸ τὸ 1928 καὶ τελείωσε τὸ 1971. Ἐκδόθηκε ἀπὸ τὸν Οἰκονόμο Καραβία τὸ 1972 καὶ τὸ 1975 τιμήθηκε μὲ τὸ βραβεῖο τοῦ Συνδέσμου 'Ελλήνων Λογοτεχνῶν. Τελευταῖα, τὸ 1975, κυκλοφόρησε τὸ ἔμμετρό του «ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΔΙΑ», ποὺ κυκλοφόρησε ἡ «ΔΩΔΩΝΗ». Χρονογραφήματα καὶ ἡ μελέτη του «Η ΚΑΚΟΔΑΙΜΟΝΙΑ ΚΑΙ Ο ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΜΑΣ» δημοσιεύθηκαν στὸ προηγούμενο «Πολύπτυχον».

Πληγὴ καὶ πόγος γιὰ τὸν οὐθε τόπο εἶναι ὁ μισεμός. Ἡ γενέτειρά μου Πυρσόγιανη ἀπὸ τὰ παληά της χρόνια τὸν ὑποφέρει. "Ενα ξόμπλι ἀπὸ τὴ ζωή της εἶναι τὸ κοιμάτι αὐτὸ καὶ τῆς τὸ ἀφιερώνω, σὰ χρέος ἀγάπης.

Φλεθύρης μήγας γύρω στὰ 1900 καὶ. Σὲ πυρετὸ προστοιμασίας δρίσκεται ἡ Πυρσόγιανη, τὸ κεφαλοχώρι ποὺ Γράμμου μὲ τοὺς δυὸ μαχαλάδες, τὸν "Αἱ Γιώργη καὶ τὸν "Αἱ Νικόλα καὶ τὰ 400 σπίτια του. Αὐτὸν τὸν καιρὸ μειτά τὶς ἀποκριές, φεύγουν οἱ ἀντιρες γιὰ τὸ ταξίδι τους κι ἔτοιμάζονται ἀλλαξιές ἀπὸ ροῦχα νὰ πλυθοῦν, ἐργαλεῖα νὰ συμμαχευτοῦν καὶ ψυχὲς νὰ χωριστοῦν. Οἱ ἀποκριές εἶναι τὸ τελευταῖο τους γλέντι καὶ γιὰ αὐτὸ γίνεται μὲ ξεφάντωμα τέταυ, ποὺ δίμοιρο του δὲν ἔχει. Λέει καὶ θέλουν νὰ σκεπάσουν ὅλοι, μὲ τὴν παραφορά τους, τὸ βαρὺ καῦμὸ τοῦ χωρισμοῦ ποὺ δρίσκεται στὰ βάθη τους. "Ολοι γενιά. Κι αὐτοὶ ποὺ φεύγουν, μεσόκοποι, ἀντρες, παυδιά, διπως καὶ κεῖνοι ποὺ μένουν, μάγες, παντριεμένες γυναῖκες, νιόπαντρες, στηθάτες καπέλλες. Ἡ πραγματικὴ μάσκα στὶς ἀποκριές δὲν εἶναι τὰ φκιασιδώματα, μὲ μουντζούριες καὶ τὰ μαλλιά ποὺ δάκουν γιὰ γένια ἢ μουστάκια οἱ ἀντρες στὰ πρόσωπά τους, ἀλλὰ τὸ πρασωπεῖο τῆς ὑποκριτικῆς εύθυμιάς καὶ ποὺ φεύγουν γέλιου, ποὺ τὸ κρεμοῦν ἐπιδεικτικὰ στὰ χεῖλη τους γιὰ νὰ κρύψει ὁ ικανθένας τὸ βαρὺ πόγο τοῦ χωρισμοῦ, ποὺ φωλιάζει μέσα του. Ἐπάνω στὸ γλέντι, ἔκει ποὺ σηκώνουν τὸ παγούρι

μὲ τὸ σύπουρο ἢ τὸ μαστραπὰ μὲ τὸ κρασὶ γιὰ νὰ πιοῦν, μιὰ λέξη, μιὰ παρουσία, μιὰ θύμηση, τοὺς λευτερώνει, στὰ δάθη τους, κάπουα ἀπωθημένη εὐκόνα τῆς ξενητιᾶς, ἀπ' τις πολλὲς δυσάρεστες ποὺ ἔχουν μέτα τους καπικωμένες καὶ τότε μένουν μετέωροι γιὰ μιὰ στιγμή, μὲ τὸ βλέμμα ἀπλανὲς καὶ κουτσούν γύρω τὰ χαμένοι... «Ἄι, ποὺ ἔχεις τὸ γοῦ σου» φωνάζουν ἀπὸ τὴν παρέα, «μήπως στό...». Καὶ τὸν πειράζουν μὲ διάφορα ὑπονοούμενα, γιὰ πλάκα. «Στὸ γλέντι, στὸ γλέντι, ποῦ ἀλλοῦ;». Ἀπαντάει κι αὐτὸς μὲ ξεφωνητὰ καὶ ρουφάει μὰ καὶ κάτω τὸ πιοτό του γιὰ νὰ δώσει ἐνα τέλος.

Καὶ οἱ πρωτατάξιοι, ποὺ κάθονται δίπλα στοὺς μεγάλους δειλὰ καὶ πίνουν τόσο ὅσο «γιὰ μυρωδιὰ» ποὺ λένε, γιὰ νὰ μποῦν στὴ σειρὰ κι αὖτοὶ μὲ τοὺς τρακούς, καθὼς εἶνα: ἀφημένοι στὸ γλέντι, γιὰ μιὰ στιγμή, αὖτοεγκαταλείπονται καὶ συναρπάζονται ἀπὸ ἔνειρα τοῦ ξύπνιου. Μιὰ αὐλαία ἀγοιγεται μέσα τους. Καὶ τότε ισάν γητεμένοι παρακολουθοῦν μιὰ συναρπαστικὴ σκηνὴ τῆς ξενητιᾶς, ποὺ τὴν παρουσιάζει σὲ φευγαλέα εὐκόνα ἢ φαντασία τους. Μιὰ εἰκόνα, ὅπως τὴν ἔπλασαν, ἀκούγοντας πολλὲς φορὲς τοὺς γέρους νὰ διηγοῦνται γιὰ τὰ ξένα μέρη καὶ τότε τὰ πρόσωπά τους φωτίζονται, λάμπουν γιὰ μιὰ στιγμή. Γρήγορα ὅμως συνέρχονται καὶ θυμοῦνται πώς ἔφασε ἢ ὥρα νὰ φύγουν ἀπὸ τὸ χωριό, ν' ἀφήσουν τοὺς δικούς τους, ποὺς βλάψηδες ὅλους, τὰ παιγνίδια στὰ σιάδια καὶ τὴ μεγάλη χαρὰ νὰ πιάνουν κωδύφια καὶ γαρυγκούνια, μὲ τὶς πλάκες = παγίδες, στὰ κωνινὰ σελιὰ καὶ διμέσως ἢ ὅψη τους σκιάζεται ἀπὸ ἐνα σύννεφο μελαγχολίας.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά τὸ γυμναικεῖο φύλο, μάνες, γύμνες, κοοίτσια, τὴν ὥρα ποὺ βρίσκονται στὸν πυρετὸ νὰ ἐτοιμάζουν τὰ φαγιὰ καὶ τοὺς μεζέδες γιὰ τὸ ὕποκριάτικο γλέντι καὶ νὰ γεμίζουν τοὺς μαστραπάδες μὲ τὸ πιπεράτο κριασί, κάτω ἀπὸ τὴν εὕθυνη ὅψη τους καὶ τὰ λόγια ποὺ πετάνε γιὰ νὰ δειχνουν πώς μετέχουν στὸ γλέντι: «Φάνε, πιέτε νὰ εὐγκαρυτηθεῖτε, ἐμας μὴ μας λωγαριάζετε γιὰ τοὺς κόπους, χαρά μας εἶναι πάντα νῶναι τὸ σπίτι μας ἀνοιχτό», πέστη τὰ κατάδικα τῆς ψυχῆς τους ἔχουν ἀλητὴν τὴν αἰσθητὴ τοῦ πόνου — τὸν δποῖον κούνιον μ' ἀρχοντιά — πώς αὐτὸς τὸ γλέντι δὲν εἶναι τύπως ἄλλο παρά τὸ πρελού-

Σπίτια στὴν Πυρσόγιανη

να τοῦ χωρισμοῦ μὲ τ' ἀγαπημένα τους πρόσωπα.

Κεφαλοχώρι: ἡ Πυρσόγιανη στὰ παληά, ἔχει ἀπλώσει αόσμο μὲ τοὺς ξενητεμένους της σὲ πολλὰ πλάτη τῆς γῆς. Καὶ μὲ τὶς κουμπαγίες της, ἀπὸ μαστόρους ατίστες καὶ ὅλη τὴν Ελλάδα. Υπάρχει μάλιστα ἐνα εὔθυμο ρητὸ γιὰ τὸ μαστορλίκι τῆς Πυρσόγιανης. Ρωτάει στὸ σχολεῖο ὁ δάσκαλος ἐνα μαθητή: «Ποιός ἔκανε τὸν αόσμο παιδί μου;» — «Οἱ μαστόροι οἱ Πυρσογιανίτες δάσκαλε», ἀπαντάει αὐτό. Μὲ τὸ διάβια τῶν χρόνων, ὅλο καὶ ἀπὸ λίγοις ξενητεμένοι: μένουν ἐκεῖ ποὺ πήγαιναν νὰ δουλέψουν. Κι ἔτσι σχηματίστηκαν σὲ πολλὰ μέρη τῆς Ελλάδας μακρὲς παρισινίες, μὲ τὴν πιὸ μεγάλη στὴν Ἀθήνα. «Ολων τὸ πρωτορίζωμα ἦσαν μαστόροι. Παλλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς στάθηκαν σὰν ἐργολάβοι ἐμπιπειροτέχνεις καὶ ἀργότερα τὰ παιδιά τους ἢ τὰ ἐγγόνια τους ἀνέδηρκαν τὶς σκάλες σὰν μηχανικοί, ξενοδόχοι, ἔμποροι, δικηγόροι, γιατροί. Πάντας, γιὰ ὅλους αὐτοὺς τὸ προγονικὸ ξεκίνημα ἦσαν μιὰ κουμπαγία μαστορικὴ ποὺ ταξιδεύει πρὸς δριταρένιο στέμμα - τόπο: τὸ κοντινὸ Πωγώνι, πιὸ πέρα τὴν Γουμενίτια, τὰ Γιάννενα, τὴ Φιλιππιάδα, τὴν Πάργα, τὴν Ἀρτα, μακρύτερα πόλεις τῆς Θεσσαλίας, τὴν Ἀθήνα, τὸ Μωριά γενικὰ καὶ ὅσοι μποιοῦσαν νὰ οίκουν αμήσουν τὰ μαῦλα, ἔκαναν μεγάλο σάλτο, γιὰ ἔξω.

(Συνεχίζεται)

("Εγγραφα τοῦ χωριοῦ "Ισβορος ('Αμάραντος)

Αύτοκρατορικὸν Μονόγραφμα (φερμάν). "Εξοχε δεξύρη μου, ὁ τακτοποιῶν τὰς ὑποθέσεις τοῦ κόσμου ὁ διευθύνων ταύτας δι' ἐξόχου κρίσεως καὶ δξυδερκείας, ὁ διεκπαρεῶν τὰ σπουδαῖα κοινὰ ζητήματα εὐστόχως, ὁ παγιῶν τὴν δάσιν τοῦ κράτους καὶ τῆς εύτυχίας, ὁ ταερεῶν τὴν δάσιν τῆς εὐδαιμονίας καὶ τῆς δόξης, ὁ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν διαφόρων χαρίτων τοῦ πισσοῦ διατιλέως, Διοικητὰ τῆς θεοτήτεως Ἰωαννίνων Βεζύρη μου διαιωνισθείη τὸ τὸ αλέος σου. Ιεροδίκη Κονίστης ὑπογραμμὲ τῶν ιεροδικῶν καὶ μύστα τοῦ Ιεροῦ Νόμου. "Αίμα φθάσῃ τὸ παρὸν Αύτοκρατορικόν μου διάπαχμα ἔστωσάν σοι γινωστὰ ὡς ιεροδίκη τὰ ἐξῆς. Ἐν τῇ εἰς Κωνσταντινούπολιν θυφυχθείσῃ ἀποφάσει σου δικαφέρεσσαι ὅτι ὁ σπαχῆς Ρετζέπ Ισλαμικού πρωτελθῶν ἐγώπιων τοῦ Ιεροδικείου ἐξέθηκεν, ἐν τῇ ἐγγραφῇ τοῦ εἰρημένου σπαχῆ καὶ τοῦ συνεταίρου του συμπεριλαμβάνεται τὸ εἰς τὸν Δῆμον Κονίστης Διοικήσεως Ἰωαννίνων ὑπαγόμενον χωρίον "Ιζδιρος μετὰ τῶν λοιπῶν, διπειρ τυγχάνει τὸ κυριώτερον τοῦ δι' Αύτοκρατορικοῦ διατάγματος ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ δυτὶ ἔξ χιλιάδων δισπρων τελοῦντος τυμαρίου του καὶ ὅτι, ἐν ὦ διερημένος σπαχῆς Ισλαμικού υἱὸς Ρετζέπ ἐξουσιάζων μετὰ τῶν συνεταίρων του τὸ εἰρημένον χωρίον "Ιζδιρον μετὰ τῶν μερῶν τῶν εἰρημένων λεγότες τοῦ συμφώνως πρὸς τὸ αύτοκρατορικὸν κτηματολόγιον δρισμένων δρίων καὶ συνόρων, δισάκις προτίθετο νὰ εἰσπράξῃ καὶ λάβῃ τὰ προϊόντα καὶ τοὺς φόρους αὐτοῦ συμφώνως πρὸς τὸν νόμον καὶ τὸ αύτοκρατορικὸν κτηματολόγιον, δὲν ἐπρεπε νὰ γίνεται ἐπέμβασις, δὲν ἐπέτρωπος τοῦ Βακουφίου Σινάν καὶ Γιακούπη Βέη Μπεχλιούλ υἱὸς Οσμάν διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐν τῷ αύτοκρατορικῷ κτηματολογίῳ κάτωθι τοῦ μέρους ἐν ὦ εἶναι ἐγγιεγραμμένα τὰ ἐν τῷ Δήμῳ (δυσανάγνωστον) καίμενα κτήματα τοῦ ἀφιερώματος τοῦ Σινάν καὶ Γιακούπη Βέη, φέρονται ἐγγιεγραμμένα ὡς κτήματα τοῦ εἰρημένου ἀφιερώματος καὶ διῆπος ὁ πλησίον τοῦ χωρίου «Κατούνα λιασκαδίκι μετὰ τῶν πλησίον τοῦ εἰρημένου

κήπου κεψμένων μερῶν, ἢ μὲ τὰ κάτωθι ὄρια ὀριζομένη διατκή Καμενίκ Καρδουνίτος καὶ Σολογκούρια ὡς καὶ τὸ δικαιώμα τῆς μεταφορᾶς ἐμπορευμάτων τῆς ἀγορᾶς Λιασκαδίκιου, μὴ ἀριστύμενος εἰς τὴν παρὰ τοῦ ἀφιερώματος Σινάν καὶ Γιακούπη Βέη κατοχὴν τοῦ πλησίον τοῦ χωρίου Λιασκαδίκιου καὶ τῆς θερινῆς διατκῆς Καμενίκ Καρδουνίτας καὶ Σολογκούρα καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς μεταφορᾶς τῶν πραγμάτων τῆς ἀγορᾶς Λιασκαδίκιου, ἐπιεμβάνει αὐθαυρέτως καὶ παρὰ τὸ αύτοκρατορικὸν κτηματολόγιον εἰς τὸ εἰρημένον χωρίον καὶ εἰς τὰ μέρη ἀτιμα κεῖνται ἐντὸς τῶν δρισμένων δρίων καὶ συνόρων αὐτοῦ, καὶ παρεικάλεσεν ἵνα ἐκδιθῆ ὑψηλή μου διαταγὴ ἐπιβάλλουσα τὴν παραστατικήν τῆς ἐπεμβάσεως. Κατόπιν προσφυγῆς εἰς τὰ ἐν τῷ αύτοκρατορικῷ κτηματολογίῳ φυλακτόμενα διθλία ἥτοι εἰς τὸ ακιθημερινόν, εἰς ἐκτενές καὶ τὸ περιιληπτικὸν τοιούτων, δὲν ἐνεργεία διευθυντής τοῦ ατηματολογίου ἐνδοξότατος Ἀρήφ ἐφένδης οὗ αὐξηθείη τὸ αλέος, ὑπέβαλεν ἥμαν ὅτι ἐν μὲν τῷ ἐκτενεῖ διθλίω τὸ ἐν τῇ Ὅποδιοικήσει Κονίστης καίμενον καὶ ἐμενήκοντα ἐννέα ραγιαδες περιιλαμβάνον χωρίων "Ιζδιρος μὲ τὰ εἰσοδήματα αὐτοῦ, τὸν φόρον ἐφήδων, σέσου καὶ ἀναμίκτου, εἴναι κατακεχωρημένα μὲ γράψιμον δώδεκα ἐν ὅλω χιλιάδων διακατίων δισπρων. Ἐν δὲ τῷ περιιληπτικῷ, ἀφαυρουμένων ἐκ τοῦ γραψίματος ἐππάλ χιλιάδων διακατίων δισπρων καὶ ἀθροιζομένων μετὰ τῶν λοιπῶν ἐν ὅλω εἰς ἐν κονδύλιον δυτὶ δικτὼ χιλιάδων ἐκατὸν ἐνενήκοντας ἐγνέα δισπρων, ἐξ δὲ χιλιάδες δισπρων ἐκ τῶν εἰρημένων κανδυλίων εἴγαι τοῦ τιμαρίου ποιοῦ εἰρημένου "Ισλάμ υἱοῦ Ρετζέπ καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἐπ' διγόματι τῶν συνεταίρων του (ἐνταῦθα δυσανάγνωστον), ὅτι ἐν τῷ εἰρημένῳ ἐκτενεῖ διθλίω κάτωθι τῶν κτημάτων τοῦ ἀφιερώματος τῶν ἀδελφῶν Γιακούπη Βέη καὶ Σινάν Βέη τῶν κεψμένων ἐν τῷ Δήμῳ (δυσανάγνωστον) ὑπάρχουσι τὰ ἐξῆς. "Ἐν τεμάχιον μετὰ τῶν λοιπῶν, κῆπος πλησίον τοῦ χωρίου Λιασκαδίκιου μετὰ τῶν μερῶν τῶν κεψμένων πέριξ τοῦ

κήπου τούτου, κάτωθι δὲ τούτου θερινὴ
διατή Καμενίκ, Καρδουνίσσα καὶ Σολογού-
ρα, τῶν ὁποίων τὰ σύνορα ἀρχανται ἀπὸ τὸ
Μαρονίσση, (ἐνταῦθα ὁ χάρτης εἶναι ἐφθαρ-
μένος) καὶ κατέρχονται πρὸς τὰ κάτω κα-
τευθεῖαν πρὸς ράχην εἰς τὸν ἄγρὸν Τζαήμ
καὶ πηγὴν Μπολιέ, καὶ ἔξερχονται εἰς τὸ
ῦδωρ τῆς πηγῆς κατ' εὐθεῖαν παρὰ τὸ ῦδωρ
εἰς τὸ ρύακιν τῆς αλειτωρίας ἐκεῖθεν πρὸς
τὴν μελυσσόπετραν, ἐκεῖθεν πρὸς τὰ δύνω
κατ' εὐθεῖαν ἔξερχονται πρὸς τὸν ρύακα
Σολογούρα, ἐκεῖθεν εἰς τὸ χωρίον Σωτήρα
καὶ ἐκ τοῦ ὄρους τούτου ἔξερχονται εἰς τὸν
ρύακα (δυσανάγνωστον), ἐκεῖθεν κατ' εὐ-
θεῖαν τὴν ράχην πάλιν καταλήγουσιν εἰς
τὸν ρύακα Μαρονίσσα, καὶ τέλος κάτωθι ἀ-
ναγράφονται τὰ ἔξης, δικαίωμα μεταφορᾶς
ἐμπορευμάτων τῆς ἀγορᾶς Λιασκαριών ἀν-
τὶ τριακοσίων ἀσπρων τοῖς μετρητοῖς κατ'
ἔτος, καὶ ὅτι πέριξ τοῦ τεμένους ὅπερ κα-
τεσκεύασε ὁ υἱὸς τῆς Χαίρου μάκρημησεν
ἔργα τετράρια, ξενοδοχεῖον καὶ παραπήγμα-
τα καὶ ὅτι ἐπειδὴ γένεται ἐρημένη ἀγορὰ (δυσα-
νάγνωστον) (ἀνηρει;) ὀνέιδισθεν εἰς τὸ εἰ-
ρημένον ἀφιέρωμα, κατέλαβεν αὐτὴν δὲ πε-
τριπόρος τοῦ εἰρημένου ἐδικασθέντος, ὅτι ἐν τῷ
γέων βιθλίῳ κατεχωρίσθη, ὥντα δὲ σπαχῆς
(δυσανάγνωστον) (μήπως δὲ Ἰσλιάμ Ρε-
ζέπ;) τοῦ εἰρημένου χωρίου δίδει τοῖς με-
τρητοῖς τριακόσια ἀσπρα, ὅτι τὰ εἰρημένα
κτήματα εἶναι ὀνέιδισθεν κτήματα εἰς χεί-
ρας του ἐκ πάπιπου πρὸς πατέρων, ἔχουσι
δὲ εἰς χείρας των (δυσανάγρτον) ὅτι ἐπειδὴ
ἐν τῷ παλαιῷ βιθλίῳ εἶναι κατακεχωρισμέ-
νοι ὅτι εἶναι βακούφιων τοῦ τεμένους ὅπερ
κατεσκεύασεν ἐν Λεσκαριώ (δυσανάγνω-
στον) καὶ ὅτι συνεπῶς ἐν τουαύτῃ περιπτώ-
σει δέοντα συμφώνως πρὸς τὸ κτηματολόγιον
τὰ μὲν εἰσοδήματα πουλεῖ τέλη τοῦ εἰρημένου
χωρίου Ἰζζόρου νὰ KATEΧΩΝΤΑΙ παρὰ
τοῦ εἰρημένου Ἰσλιάμ υἱοῦ Ρεζέπ καὶ τῶν
λοιπῶν συνιδιοκτητῶν αὐτοῦ, δὲ κῆπος δὲ
ὅτις κεῖται πλησίον τοῦ χωρίου κατούνα
Λεσκαρίκι: μετὰ τῶν πέριξ αὐτοῦ γαιῶν καὶ
ἡ ὁροθετηθεῖσα διατή Καμενίκ Καρδουνί-
σσα καὶ Σολογούρα ὡς καὶ τὸ δικαίωμα
μεταφορᾶς ἐμπορευμάτων εἰς τὴν ἀγοράν
Λιασκαριών παρὰ τοῦ ἀφιερώματος τῶν
εἰρημένων Γιακούπη καὶ Σιγάν βέηδων.

Διατάντω ὅθεν ὑπάς Βεζύρη ἵνα ἐνερ-
γίσῃς τὰ δέοντα συμφώνως πρὸς τὰ δύνω,
καὶ ὅπως, δινα φθάσῃ ἡ ὑψηλή μου διατα-

γὴ ἐνεργήσῃς τὰ δέοντα συμφώνως πρὸς
τὴν ἐπὶ τούτω ἐκδιθεῖσαν διαταγὴν μου
φροντίζοντας ὅπως συμφώνως πρὸς τὸν γό-
μων καὶ τὸ αὐτοκρατορικὸν κτηματολόγιον,
KATEΧΗ δὲ εἰρημένος σπαχῆς Ἰσλιάμ
υἱὸς Ρεζέπ μετὰ τῶν συνιδιοκτητῶν του
τὸ εἰρημένον χωρίον συμφώνως μετὰ τῶν
γαιῶν αἴτινες ὑπάρχουσι ἐντὸς τῶν συμ-
φώνως πρὸς τὸ Κτηματολόγιον συγόρων καὶ
λαμβάνωσι συμφώνως πρὸς τὸ κτηματολό-
γιον τὰ παραχθησόμενα εἰσοδήματα, καὶ
προσποκθήσῃς ὅπως μὴ λαμβάνῃ χώραν ἐ-
κκατίου τοῦ αὐτοκρατορικοῦ Κτηματολογίου
ἐπέιμβασις παρὰ τοῦ εἰρημένου Σεΐχ Μπεχ-
λιούντι υἱοῦ Ὁσμάν ἐπιτρόπου τοῦ ἀφιερώμα-
τος Γιακούπη βέη καὶ Σιγάν βέη εἰς τὸ εἰς
τὸ εἰρημένον χωρίον Ἰζζόρου καὶ τὰς γαιάς
αὐτοῦ αἴτινες κεῖνται ἐντὸς τῶν ὠρισμένων
συγόρων καὶ ὄριων, ἀλλὰ γὰρ ἐμποδίζετε
παύτην καὶ εἰς τὸ ἔξης νὰ μὴ ἐπιτρέπητε
ἴηκ προκαλῶνται πράγματα ἐνιστίον τοῦ
κτηματολογίου καὶ τῆς ὑψηλῆς διαταγῆς
μου καὶ μὴ προκαλέσῃς διὰ τὴν ὑπόθεσιν
ταύτην νέαν, οὕτω γνωρίζετε καὶ ἔχετε
ἐμπιστασύνην εἰς τὸν ὑψηλὸν σύμβολόν
μου.

Ἐγράφη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Ρα-
μαζάν τοῦ 1230 ἔτους (1805).

Ἄριθ. 3975. Βεβαιωῦσαι μετ' ἀντιπαρα-
βολὴν ὅτι τὸ δυνατέρω εἶναι ἀκριβῆς μετά-
φρασις ποῦ πριστικολλημένου Τουρκικοῦ
ἔγγραφου φέροντος τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν
χριστιανογίαν τῆς μεταφράσεως σὺν τῇ σφρα-
γίδι τοῦ γραφείου.

Ἐν Ἰωαννίνοις τῇ 26 Αὐγούστου 1915

Ο δογμὸς Δ. Π. Κωνσταντίνου

Οτι ἀκριβῆς μετάφρασις. Ἐν Ἰωαννί-
νοις αὐθημερόν. Ο ἐριγμένος τοῦ Πρωτοδι-
κείου Ἰωαννίνων καὶ ὀντ' αὐτοῦ δὲ δογμός.

Π. Μαυροπῆς

Η ΜΑΝΑ ΜΑΣ ΓΗ

Τὸ κενὸν μᾶς τραβάει σὰ Σειρῆνα.
Τὸ Διάσιτημα ἔμεῖς δρασκελοῦμε.
Ψαχουλεύουμε πὰ πὸν πυρῆνα
κι' δλο γαῦροι τὸ πᾶν προκαλοῦμε!

Μὰ ἡ μανούλα μας γῆ ποὺ μᾶς τρέφει,
ἡ γλυκειά μας, ἡ μάνα μας γῆ,
τυλιγμένη στὸν ἥλιο, στὰ νέφη,
ἀνεπούλωτη καίνει πληγή.

Pan de Lis

Τὰ Συμπεράσματα

Τοῦ Συνεδρίου 'Ηπειρωτικῆς παραδοσιακῆς ἀρχιτεκτονικῆς ποὺ ἔγινε στὸ Ζαγόρι ἀπό 21—23 Μαρτίου 1980

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

δ) "Ολη ὅμως ἡ διαδικασία αὐτὴ προϋποθέτει τὴν ύποστήριξη καὶ συμμετοχὴ τῆς κοινῆς γνώμης γιατὶ ἡ διατήρηση δὲν εἶναι μόνο μέλημα μιᾶς ὁμάδας «εἰδικῶν». Αὐτὸ θὰ γίνει μέ:

— Τὴν δλοκληρωμένη πληροφόρηση τοῦ λαοῦ πάνω στὸ πρόβλημα.

— Τὴν συμμετοχὴ του στὰ προγράμματα ἀνάπτυξης καὶ στὴν λήψη τῶν ἀποράσεων.

"Ετσι τὰ πρωτοβάθμια ἔκλεγμένα ὅργανα τῆς τοπικῆς αὐτοδιοίκησης ἔχουν νὰ παίξουν ἔνα σημαντικὸ ρόλο πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτῆς.

Ε) Οἱ σύνεδροι τάχθηκαν κατὰ τῆς «μουσειακῆς» διατήρησης ζώντων ἀκόμη παραδοσιακῶν οἰκισμῶν διαφοροποιώντας ὅμως τὴν ἀποψην αὐτὴ ἀπὸ τὴν ἀναγκαιότητα διατήρησης μὲ καθαρὰ μουσειακὸ χαρακτῆρα παραδοσιακῶν οἰκισμῶν, ποὺ μπορεῖ νὰ μὴν ἔχουν χρήση σήμερα, ἐκφράζουν ὅμως σημαντικὲς πτυχὲς καὶ σταθμοὺς τῆς ιστορίας τοῦ τόπου μας.

ΣΤ) Τὰ κριτήρια τῆς ἀναβίωσης τῶν παραδοσιακῶν οἰκισμῶν καὶ τῶν κτιρίων ποὺ πρόκειται νὰ ἔπαναχρησιμοποιηθοῦν πρέπει νὰ εἶναι σύμφωνα μὲ τὶς συνθῆκες τῆς σημερινῆς πραγματικότητας. Ἀποδείχτηκε καὶ ἀπὸ τὰ πράγματα ὅτι παλαιὰ κτίρια μποροῦν νὰ ἀποκτήσουν καὶ καινούργιες χρήσεις ποὺ νὰ ἀνταποκρίνονται τὶς ἀνάγκες τῆς σύγχρονης ζωῆς μὲ σεβασμὸ ὅμως τοῦ ἀρχιτεκτονικοῦ χαρακτῆρα τῶν μνημείων αὐτῶν.

Ζ) Οἱ σύνεδροι συζήτησαν ἐπὶ πολὺ τὸ πρόβλημα τὸ πῶς ἔπειμβαίνουν οἱ «εἰδικοί» ἐπάνω στὰ μνημεῖα καὶ οἰκιστικὰ παραδοσιακὰ σύνολα. "Ολοι συμφώνησαν στὸ γεγονός πῶς μιὰ ἀποτελεσματικὴ προστασία ἀπαιτεῖ προαγωγὴ τῶν μεθόδων καὶ τεχνικῶν ποὺ ἔφαρμόζονται στὴν ἔπειμβαση καθὼς καὶ τῶν διαφόρων κλάδων. 'Η συνεργασία ὅλων τῶν κλάδων τῶν εἰδι-

κῶν ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὸ ἀντικείμενο, εἶναι ἀκόμη πιὸ ἐπιτακτική, ἡ δὲ ἔξειδίκευση τῶν κλάδων θὰ πρέπει νὰ γίνει μέλημα τοῦ κράτους. Εἶναι ἀπόλυτα ἀναγκαῖο νὰ δημιουργηθοῦν προγράμματα μόρφωσης καὶ ἔξειδίκευσης τοῦ προσωπικοῦ καὶ νὰ ληφθεῖ μέριμνα νὰ μὴν χαθοῦν τὰ ἐπαγγέλματα ἐκεῖνα ποὺ ἔδωσαν τὶς λύσεις στὶς παραδοσιακὲς τεχνικές.

Οἱ σύνεδροι συμφώνησαν πῶς ἡ πρώτη αὐτὴ προσπάθεια δὲν πρέπει νὰ μείνει χωρὶς συνέχεια. Σίγουρα ἔνα πρώτο συνέδριο δὲν μπορεῖ νὰ δώσει ἀπαντήσεις σὲ ὅλα τὰ θέματα καὶ ὁ προβληματισμὸς δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι πολὺ πλατύς καὶ γενικός. "Ολοι συμφώνησαν πῶς πρέπει νὰ γίνουν πολλὰ ἀκόμη θέματα. Σήμερα ἄνοιξε ἔνας διάλογος ποὺ οἱ σύνεδροι θεωροῦν ὅτι εἶναι μιὰ ἀρχὴ γιὰ τὴν ὀλόπλευρη διαφώτιση τοῦ προβλήματος. Τὰ ζητήματα ποὺ ἀντικειμενικὰ δὲν μποροῦν νὰ φωτιστοῦν περισσότερο πρέπει στὸ μέλλον νὰ μελετηθοῦν σὲ βάθος ἀπὸ ὁμάδες δουλειᾶς.

Τὰ πορίσματα τέτοιων μελετῶν πρέπει νὰ δημοσιοποιηθοῦν νὰ κριτικαριστοῦν καὶ νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενο ἐνὸς νέου συνέδριου ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ δργανώσει τὸ Τ.Ε.Ε. σὲ συνεργασία μὲ ἄλλους φορεῖς καὶ νὰ καταλήξει σὲ ὀριστικὰ συμπεράσματα ποὺ θὰ μπορέσουν νὰ ἀποτελέσουν ἔνα χάρτη ἀρχῶν ποὺ θὰ ἀφορᾶ τὸν ἔλληνικὸ παραδοσιακὸ χῶρο.

Αὐτὸς ὁ χάρτης θὰ μπορέσει νὰ γίνει νόμος τοῦ κράτους.

Οἱ σύνεδροι ἔκφράζουν τὴν ἐπιθυμία τους νὰ δημιουργηθεῖ ἐπιτροπὴ ποὺ νὰ μελετήσει τὸ πρόβλημα τῶν παραδοσιακῶν οἰκισμῶν τοῦ Ζαγορίου καὶ θὰ πιέσει στὸ νὰ ληφθοῦν ἀποφάσεις ἀμεσῆς σωτηρίας οἰκισμῶν τοῦ Ζαγορίου. Σ' αὐτὴν θὰ μποροῦσαν νὰ συμμετάσχουν τὸ Κέντρο 'Ερευνῶν Ζαγορίου, οἱ κοινοτάρχες τῶν οἰκισμῶν καὶ κάθε ἐνδιαφερόμενος. 'Η ἐπιτροπὴ αὐτὴ θὰ μποροῦσε νὰ διοργανώσει ήμερίδα ὅπου θὰ ἐκτεθοῦν δλατὰ ἐπὶ μέρους προβλήματα τοῦ Ζαγορίου σὲ σύντομο χρονικὸ διάστημα.

Τέλος οἱ σύνεδροι ἔκφράζουν τὶς θερμές τους εύχαριστίες πρὸς τοὺς προέδρους καὶ τοὺς κατοίκους τῶν κοινοτήτων Ζαγορίου καὶ εἰδικὰ τῶν κοινοτήτων Σκαμνελίου, Τσεπέλοβου καὶ Μπάγιας, τὴν δργανωτικὴν ἐπιτροπὴν τοῦ συνέδριου, τὸ περιφερειακὸ τμῆμα 'Ηπείρου τοῦ Τ.Ε.Ε. καὶ τὸ Κέντρο 'Ερευνῶν Ζαγορίου γιὰ τὴν πολυτιμότατη βοήθεια ποὺ πρόσφεραν πρὸς τοὺς συνέδρους.

Σ καμνέλι 23) 3) 80

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Στὸ φίλο 'Αριστείδη Καραδῆμο καὶ στὴ γυναίκα του Μάουζυ, γιὰ τὸν πρῶτο τους ἔγγονό, καθὼς καὶ στὸ νεαρὸ ζευγάρι Κατερίνα καὶ Σπύρο, τους εύτυχισμένους γονεῖς, ἔκφράζω τὰ συγχαρητήριά μου.

Νὰ τους ζήσει ὁ καινούργιος τῆς οἰκογένειας καὶ νὰ γεμίζει τὸ σπίτι τους χαρά.

Λ.Β.

Γράμματα γιά τό περιοδικό μας

Διὰ τὴν ἐπανέκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ «Κόνιτσα» σᾶς συγχαίρω ἀπὸ οὐρδίας καὶ εὔχομαι εὐέδωσιν τῶν προσπαθειῶν σας. Ἀπὸ οὐροῦ τονίζω ὅτι χρειάζεται καὶ ἡ Ἐπαρχία Κονίτσης νὰ ἔνωθῇ. «Ἡ ισχὺς ἐν τῇ ἐνώσει». Είμαι πρόθυμος νὰ θο-θήσω εἰς τὴν ὥραίαν προσπάθειχν, ἡ ὁ-ποία ἀποθλέπει εἰς τὸ οὐράνιον τῆς ἀκρι-τικῆς μας Ἐπαρχίας.

Μετ' εὐχῶν καὶ ἀγάπης
† ὁ Δρυϊνουπόλεως Σεβαστιανὸς

— ● —

ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΙΟΝΙΟΥ ΚΑΙ ΑΔΡΙΑΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Ἄριθ. Πρωτ. 21

Ίωάννινα, 14.4.1980

Ἄξιότερον Κύριον
Ίωάννην Λυμπερόπουλον
Σκουφᾶ 38

Αθήνα (135)

Άγαπητὲ κ. Λυμπερόπουλε,

Ἐλαβα τὸ 1ο τεῦχος τῆς Β' περιόδου τοῦ περιοδικοῦ «Κόνιτσα» σὲ δύο ὀμοτίτυπα, ἕνα γιὰ μένα καὶ ἕνα γιὰ τὴν Βιβλιοθήκη τῆς Ἐπαρχίας Ἡπειρωτικῶν Μελετῶν (ΙΜΙΑΧ). Καὶ τὰ δύο ἔχουν καταχωρισθῆ στὸ μητρώο εἰςαγωγῆς πῶν βιβλίων μὲ αὐ-ξοντα ὀριθμὸ 24634.

Χαίρομαι εἰλικρινὰ ποὺ συνεχίζετε ἔνα περιοδικὸ κατὰ γενικὴ δύμολογία πετυχημέ-νο καὶ ὑδατέρα ποὺ χάρις στὶς προσπά-θειές σας ἡ περιοχὴ ἀποκτᾶ καὶ πάλι ἔνα ἔγκυρο ὄργανο προβολῆς τῆς καὶ οἱ Κονί-τσιώτες ἔνα μέσο ἐπικοινωνίας.

Μὲ φιλικοὺς χαιρετισμοὺς
Ο Πρόεδρος τοῦ Ι.Μ.Α.Χ.
ΚΩΝΣΤΑΣ ΦΡΟΝΤΖΟΣ

— ● —

Ο συμπατριώτης μας ἀπὸ τὴν Μολυβδο-σκέπαστην κ. Μιχάλης Μάνης ποὺ ἐκδίδει στὰ Γιάννινα τὴν «Ἐλεύθερη Γραμμή» κα-θημερινὴ πρωϊνὴ ἐφημερίδα τῆς Ἡπείρου,

Νέα ἀπ' τὴν πατρίδα

ΚΕΦΑΛΟΧΩΡΙ (Λυκόρραχη)

Α' ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΓΙΑ ΤΥΡΟΚΟΜΗΣΗ

Στὶς 22 καὶ 23 Μαΐου πραγματοποιήθηκε στὸ χωριό μας σεμινάριο ἐπιμορφώσεως τῶν ἀγροτῶν - ἀγροτισσῶν τοῦ χωριοῦ στὰ θέματα τυροκομίας.

Τὸ σεμινάριο δργάνωσε ἡ Δ)νση Γεωργίας τοῦ Νομοῦ Ικαὶ τὸ πρόθαλαν ἡ ὑπάλληλος τῆς Ἀγροτικῆς Οἰκιακῆς Οἰκονομίας τοῦ Γραφείου Γεωργικῆς Ἀναπτύξεως Κονίτσης δεσποινίδα Γαλάτεια Φίλη καὶ ὁ τυροκόμος τῆς Δ)νσεως Γεωργίας τοῦ Νομοῦ Ίωαννίνων κ. Νικόλαος Παπακώστας Ικαὶ τὸ παρακολούθησαν πολ-

γράφει στὸ φύλλο της τῆς 16η Ἀπριλίου.

«Κυκλοφόρησε καὶ πάλι τὸ περιοδικὸ «ΚΟΝΙΤΣΑ». Ἡδη εἴδαμε τὸ τρίτο του τεῦχος καὶ ἀπευθύνουμε τὶς πλέον θεριμές μας εὐχές γιὰ συνεχῆ καὶ ἀπρόσκοπτη ἔκ-δοσή του μὲ τὸν ὕδιο παλαιό του γνωστὸ πατριωτικὸ παλμό.

Ἡ πρώτη ἔκδοσιν περίοδο τοῦ περιοδι-κοῦ «ΚΟΝΙΤΣΑ» ἀγαμφίδιολα ἀποτέλεσε ἕνα κόσμημα στὰ πνευματικὰ χρονικὰ τῆς Ἐπαρχίας Κονίτσης σὲ μιὰ ἐποχὴ ποὺ πα-ρόμοια τῆς ἔλλειπαν.

Μὲ ἔκείνη τὴν ἀγάπη γιὰ τὸν ἔργυμα τό-πο τῆς Κονίτσης, σήμερα στὶς γραμμές του θλέπει κανεὶς τὴν φιλοδοξία τῶν συντακτῶν του, γὰρ ἀποτελέσει τὸ περιοδικὸ «ΚΟΝΙ-ΤΣΑ» κτῆμα, ὅλων καὶ φωνὴ Κονιτσιωτῶν καὶ ἀποδήμων. Φωνὴ ὀνκυποτύξεως τῶν δι-καίων καὶ συμφερόντων τῆς θυαιτέρας πα-τρίδας τῆς Κόνιτσας. Αξίζει γὰρ σταθεῖμε ὅλοι στὸ πλευρό του».

— ● —

Θεριὰ συγχορητήρια στοὺς συμπατριώ-τες μου κ.κ. Λυμπερόπουλο, Γκούτο, Γιάκων, Κυπαρίσση, Βλάχο καὶ Εύθυμίου γιὰ τὸ ὄμορφο καὶ δύσκολο τόλμημα ἐπα-γένδισης τοῦ περιοδικοῦ μας, Ὁργάνου Ἐ-πικαινωνίας τῶν Κονιτσιωτῶν. Προσφέρω 1.000 δοχ. γιὰ συγδρομὴ-ἐνίσχυση τοῦ Πε-ιοδικοῦ μας.

ΚΩΝ. Β. ΝΟΥΤΣΗΣ

Ιατρὸς
Δερματολόγος — Αφροδιτιολόγος
Σόλωνος 66 - Αθήνα

λοὶ χωριανοὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες

—●—

‘Απὸ τὸ Νομαρχιακὸ Ταμεῖο Ἰωαννίνων ἐγκρίθησαν οἱ παρακάτω πιστώσεις:

α) Δρχ. 800.000 γιὰ δασοτεχνικὰ ἔργα στὸ ρέμα Ντεβόϊκα (προστατευτικὰ) τοῦ ρέματος.

β) Δρχ. 100.000 γιὰ τὴν συντήρηση τῆς Βατότητας τοῦ δρόμου ἀπὸ τὸ νέο στὸ παλαιὸ χωριό.

γ) Δρχ. 20.000 συντήρηση κοιν. δρόμου στὸ νέο χωριό.

—●—

‘Ομάδα ἀπὸ μέλη τοῦ Φυσιολατρικοῦ Συνδέσμου Φ.Ο.Κ. «ΖΕΦΕΙΡΟΣ» Καλλιθέας - Ἀττικῆς, ὕστερα ἀπὸ τὴν Πασχαλινὴ ἐπίσκεψη στὸ χωριό μας, συγκέντρωσαν τὰ κάτωθι εἶδη «Ιερῶν σκευῶν» γιὰ τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ νέου χωριού μας.

- α) 8 κανδύλια μεγάλα δόμοια.
- β) 2 τρίκερα Ἀγίας Τράπεζης.
- γ) 1 Ζέο γιὰ τὴν Ἀγία Κοινωνία.
- δ) 1 κάλυμμα Ἀγίας Τράπεζας.
- ε) 1 τραπεζομάνδηλο Ἀγίας Τράπεζας.
- στ) 1 ἀστέρας.

ζ) 2 καλύμματα τῶν τιμίων δώρων.
η) 1 κάλυμμα Ἱερᾶς Προσκομιδῆς.

‘Απὸ μέρος τῆς Ἑρανικῆς Ἐπιτροπῆς ὁ παπᾶς τοῦ χωριοῦ τοὺς ἀπέστειλε σχετικὴ εὐχαριστήριο (δόναμαστικὴ) ἐπιστολὴ, ἀντίγραφο τῆς δποίας σᾶς στέλνω γιὰ δημοσίευση.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΦΑΣΟΥΛΗΣ

Κεφαλοχώρι, 26 Μαΐου 1980

ΕΡΑΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

‘Ανεγέρσεως Ἱεροῦ Ναοῦ

«ΚΩΝ)ΝΟΥ Ιεράς ΕΛΕΝΗΣ»

στὸ Κεφαλοχώρι (Λυκόρραχη)

ΚΟΝΙΤΣΗΣ

ΠΡΟΣ

κ.κ. 1. Κυριāκο Μιχαηλίδη. 2. Ρωμᾶλο Μακεδονόπουλο. 3. Γεωργία Καρβούνη. 4. Κα Σπαθακοπούλου. 5. Ολυμπία Μπαμπουρέλη. 6. Κος καὶ Κα Καλπίδη. 7. Ἀννα Ἰορδάννου. 8. Χαρίκλεια Πανίδου. 9. Μαίρη Διαμαντῆ. 10. Γεώργιο Γκούμα. 11. Κική Λογοθέτου. 12. Μαρία Μιχαηλίδου. 13. Ἀννα Ἰορδάννου. 14. Μαρία Χαλκίδου. 15. Μαρία Χατζόκου. 16. Ολυμπία Μπαμπουρέλη. 17. Καίτη Μαστοράκη. 18. Λούλα Ἰωαννίδου. 19. Ἀφοὶ Τσινάρη. 20. Οίκογ. Μπριλάκη. 21. Μαίρη Φλαμπούρη. Κυρίες καὶ Κύριοι,

‘Η Ἑρανικὴ Ἐπιτροπὴ ἀνεγέρσεως Ἱεροῦ Ναοῦ στὸ νέο χωριό Κεφαλοχώ-

Νέα ἀπ’ τὴν πατρίδα

ΚΟΝΙΤΣΑ

Τὴν 23-4-80 ἑορτὴ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, Προστάτου τοῦ Πεζικοῦ, ἔλαβε χώραν εἰς τὸ στρατόπεδο τοῦ 583 Τάγματος ἡ καθιερωμένη τελετή, εἰς τὴν ὅποιαν παρεύρέθησαν οἱ τοπικὲς ἀρχὲς καὶ πολλοὶ Κονιτσιώτες, καθὼς καὶ μαθητὲς καὶ μαθήτριες τοῦ Λυκείου Κονίτσης.

Μετὰ τὴν λιτάνευση τῆς εἰκόνος τοῦ Ἀγ. Γεωργίου, ἐψάλη ἐπιμνημόσυνος δέησις καὶ κατόπιν Δοξολογία, χοροστατήσαντος

Σεβαστιανοῦ. Κατόπιν ἀνεγνώσθη ἡ ἡμερι (Λυκόρραχη) Κόνιπσας - Ἰωαννίνων, θεωρεῖ ἴερὴ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη νὰ εὔχαριστήσει ἐσāς δλους γιὰ τὴν ἔμπρακτον Ἐκδήλωση πῆς Χριστιανικῆς σας ἀγάπης καὶ καλοσύνης γιὰ τὴν προσφορά σας.

α) 8 κανδήλια μεγάλα δμοια. β) 2 τρίκερα Ἀγίας Τράπεζας. γ) 1 Ζέο γιὰ τὴν Ἀγία Κοινωνία. δ) 1 Κάλυμμα Ἀγίας Τράπεζας. ε) 1 Τραπεζομάνδηλο Ἀγίας Τράπεζας. στ) 1 ἀστέρας. ζ) 2 καλύμματα τῶν τιμίων δώρων καὶ θ) 1 κάλυμμα Ἱερᾶς Προσκομιδῆς.

‘Υπὲρ τοῦ θεάρεστου τούπου ἔργου εἰς τὸ ἀκροτικό μας χωριό. Ἡ εὔγνωμοσύνη μας γιὰ τὰ θρησκευτικὰ καὶ φιλανθρωπικά σας αἰσθήματα θὰ εἶναι μεγάλη καὶ εύχόμαστε εἰς τὸν Πανάγαθο Θεὸν ὅπως πάντα Σᾶς χιαρίζει πλούσια τὶς εὐλογίες Του γιὰ τὴν πραγματοποίηση τέτοιων ἔργων.

Γιὰ τὶς ἀνωτέρω κι’ ἄλλες προσφορές σας γραφτήκατε στὸν πίνακα τῶν δωρητῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καὶ ὁ Ἱερέας τοῦ Ναοῦ θὰ σᾶς μνημονεύει στὶς θεῖες λειτουργίες ὡς δωρητές.

“Ολως ἴδιαιτέρως εὔχαριστεῖτὶς κυρίες Εἰρήνη Κορωναίου, Μαρία Μιχαηλίδου καὶ Χαρικ. Πανίδου, γιὰ τὴν κατασκευὴ τῶν καλυμμάτων πῶν παραπάνω ἴερῶν ἀντικειμένων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ μας.

Γιὰ τὴν Ἑρανικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

‘Ο Πρόεδρος αὐτῆς
ΘΩΜΑΣ ΦΑΣΟΥΛΗΣ
‘Ιερέας

τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. ρησία διαταγή και ὁ στρατιωτικός διοικητής Κονίτσης κατέθεσε στέφανον εἰς τὸ Ἡρῶσον πεσόντων τοῦ στρατοπέδου. Ὁ μίλησε δὲ καταλλήλως πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς και ὅπλίτες τοῦ Γάγματος ὁ Σευασμιώτατος.

Ἐπειτα οἱ προσκαλεσμένοι και παρευρισκόμενοι ἐπεσκέφθησαν τὴν ἔκθεση ὅπλων και ἐν συνεχείᾳ ἐπηκολούθησε δεξιώση στὴν εἰδικὴ ἔξεδρα ὅπου προσεφέρθηκαν ὀρεκτικὰ και ποτὰ και ἐτσούγκρισαν τὰ ποτήρια τους μὲ τοὺς κ.κ. ἀξιωματικούς ἀνταλλάξαντες εὐχές ὑπὲρ τοῦ "Εθνους και τοῦ Στρατοῦ μας.

— ● —

Ἐπέστρεψαν ἀπὸ τὴν τριήμερη ἐκπαιδευτικὴ ἔκδρομή τους στὴ Μακεδονία — Θεσσαλία οἱ μαθητὲς και μαθήτριες τῆς Γ' Λυκείου Κονίτσης μαζὶ μὲ τοὺς καθηγητὲς που τους συνόδεψαν.

— ● —

Μὲ λαϊκὰ ὅργανα και γλέντια και χοροὺς ἑορτάσθηκε τὸ πανηγύρι τοῦ Ἅγιου Γεωργίου στὰ χωριά Ἡλιόρρωαχη και Μελισσόπετρα, ὅπου παρευρέθηκαν και ἀρκετοὶ Κονιτσιώτες.

— ● —

Ἀπὸ τὸν ἀντικαρκινικὸ ἔρανο που ἔγινε στὴν Κόνιτσα συγκεντρώθηκε τὸ ποσὸ τῶν 60.387 δραχμῶν.

— ● —

Στὶς 28-4-80, μὲ πρωτοβουλία τοῦ Ἑπιθεωρητοῦ Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως κ. Ἀθ. Φούντα συνεδρίασε ἡ Ἐπιτροπὴ Πολιτιστικῶν και Ἀθλητικῶν Ἐκδηλώσεων τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Περιφερείας Κονίτσης και κατήρτισε σχετικὸ πρόγραμμα γιὰ τὶς ἀνωτέρω ἐκδηλώσεις στὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα.

— ● —

Στὶς 30-4-80 και στὸ δρόμο μεταξὺ Διστράτου — Σαμαρίνας, αὐτοκίνητο που δόηγοῦσε δ Ἰωάννης Πίκης 44 ἔτῶν ἀπὸ τὸ Δίστρατο κατέπεσε σὲ χαράδρα και δόηγός και μόνος ἐπιβάτης του τραυματίστηκε θανάσιμα. Τοῦ προσεφέρθη βοήθεια ἀπὸ τὸν ἀγροτικὸ ιατρὸ Πάδων και ἀπὸ τὸ Νοσοκομεῖο Κονίτσης, ἀλλὰ ύπεκυψε απὸ πολλαπλὰ τραύματά του μεταφερόμενος πρὸς Ἰωάννινα. Ἦταν προστάτης ἔξαιμελοῦς, οἰκογένειας.

— ● —

Και ἄλλο θανατηφόρο αὐτοκινητικὸ δυστύχημα συνέθη τὴν Πρωτομαγιά ἔξω ἀπὸ τὴν Πρέβεζα. Σκοτώθηκε ἡ συμπατριώτισσά μας Ἀγγελικὴ Φούκου τὸ γένος Ἐξάρχου ἀπὸ τὴν Φούρκα και τραυματίστηκε σοβαρά δ σύζυγός της Κων/νος Φούκος.

— ● —

Παρὰ τὸ ἀνταποκρίθηκε και ἀκατάλληλο

καιρό, οἱ Κονιτσιώτες γιόρτασαν τὴν Πρωτομαγιά μὲ ἔξόρμηση πρὸς τὶς γύρω ἔξοχές στὸν Ἅγιο Αθανάσιο — που ἔγινε και Λειτουργία —, στὴν Κατασκήνωση, στὴν Ἅγια Βαρθάρα, στὸ Μοναστῆρι τοῦ Στομίου, στὸ Βοϊδομάτι, στὴ Μολυβδοσκέπαστη και στὸ μοναστῆρι τῶν Ταξιαρχῶν «Γκούρας» τοῦ Αηδονοχωρίου.

— ● —

Τὴν 4-5-80 οἱ δρειβάτες τοῦ Τμήματος Ιωαννίνων, μὲ ἀρχηγὸ τὸν παλαίμαχο λάτρη τῶν Βουνῶν κ. Απόστολο Βερτόδουλο πραγματοποίησαν ἀνάβαση στὸ Βουνὸ τῆς Καστανέας Κονίτσης «Γύφτισσα», ύψομετρο 1.752 μ.

— ● —

Ο Ἐξωραϊστικὸς Σύλλογος Κονίτσης, στὰ πλαίσια ἀξιοποίησης τῆς γέφυρας Ἀώου, κατασκεύασε μιὰ τσιμεντένια προέκταση τοῦ αύλακιού που πάει τὸ νερὸ στὸν Κάμπο και μέρος τοῦ νεροῦ πέφτει πίσω ἀπὸ τὴ σιδερένια γέφυρα. Ἔτσι σχηματίζεται ἔνας διμορφος καταρράχτης, διμορφαίνοντας ἀκόμα περισσότερο τὸ τόσο γραφικὸ τοπίο.

— ● —

Ο φίλος κ. Βασίλης Τσάγκας ἀπὸ τὴν Πλαγιά, μᾶς ἔστειλε μερικὲς εἰδήσεις ἀπὸ τὸ χωριό του. Ἐπειδὴ τὸ χωριό του εἶναι ὄνομα και πρᾶγμα «Πλαγιά» και βρίσκεται σὲ πολὺ κατηφορικὸ ἔδαφος, τρεῖς συγχωριανοὶ του ἐσπασαν τὰ πόδια τους ἀπὸ γλύστρημα στοὺς πάγους τὸν περασμένο χειμώνα.

Τὸ χωριό εἶναι κτηνοτροφικό, τὰ ἀρνιὰ και κατσίκια που λήθηκαν φθηνά, οἱ ζωοτροφὲς ἀκρίβηναν και λόγω τοῦ ὅτι ἡ ἄνοιξη καθυστέρησε, οἱ κτηνοτρόφοι ἀναγκάστηκαν νὰ ἀγοράσουν πιὸ πολλὲς μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀποκομίσουν ἐλάχιστα και μηδαμινὰ κέρδη.

Τὸ χωριό στερεῖται ἡλεκτροφωτισμοῦ και δ κοινοτικὸς δρόμος ἀπὸ τὴ διασταύρωση μέχρι τὸ χωριό, 7 χιλιόμετρα καθίσταται ἀδιάβατος μὲ τὴν πρώτη κακοκαρία. Ἔχει ἀρκετοὺς κατοίκους και πρέπει νὰ προσεχθεῖ.

— ● —

Στὶς 29-4-80 ἐπεσκέφθηκαν τὴν Κόνιτσα πραγματοποιώντας ἐκπαιδευτικὴ ἔκδρομὴ οἱ σπουδαστὲς τῆς Σχολῆς Ὑπαξιωματικῶν συνοδευόμενοι ἀπὸ τοὺς καθηγητές των.

Ἐπίσης δὲ τὴν 4-5-80 ἐπεσκέφθησαν τὴν Κόνιτσα οἱ σπουδαστὲς τῆς 4ης τάξεως τῆς Σχολῆς Εύελπίδων μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Διοικητὴν αὐτῆς Ταξιαρχὸν κ. Πρωτοψάλτην. Κατέθεσαν στέφανο στὸ Στρατιωτικὸ Μαυσωλεῖο και τοὺς ἔγινε δεξιώση ἀπὸ τὸ 583 Τ. Πεζικοῦ στὴ Λέσχη Ἀξιωματικῶν.

— ● —

Στὸ χωριό Ἅγια Παρασκευὴ λειτούργησε ἐπὶ ἔνα δεκαπενθήμερο ταχύρρυθμη